

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

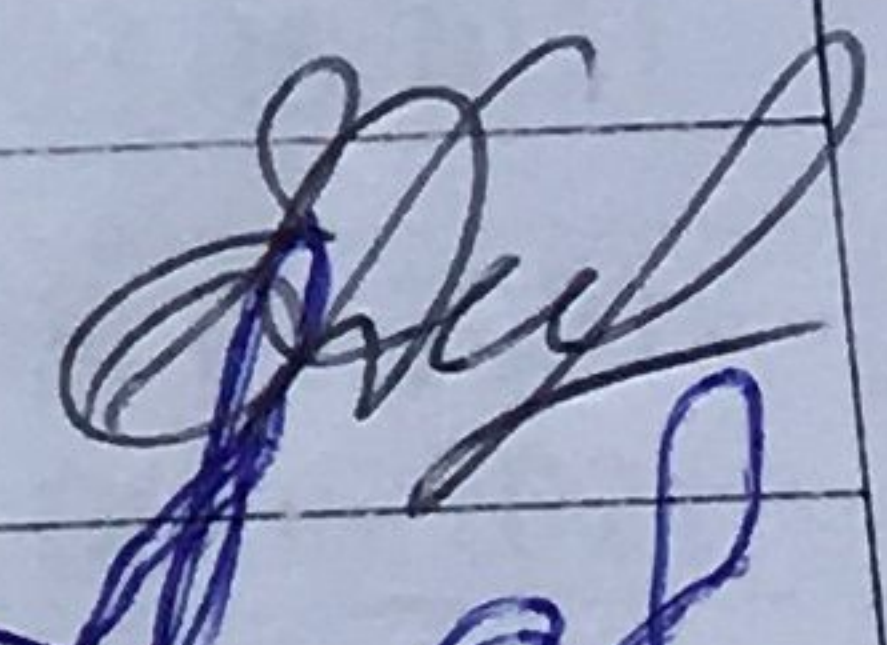
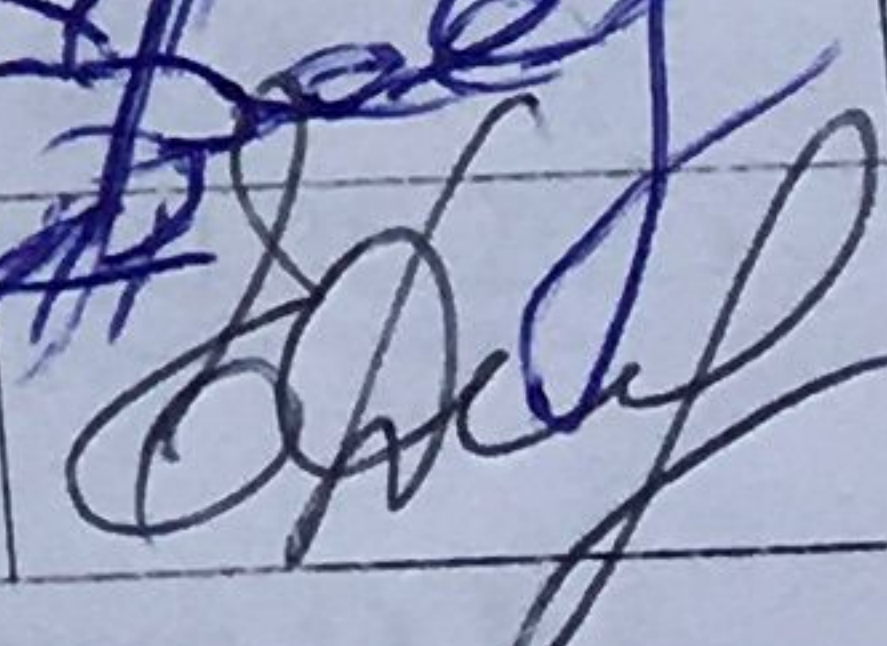
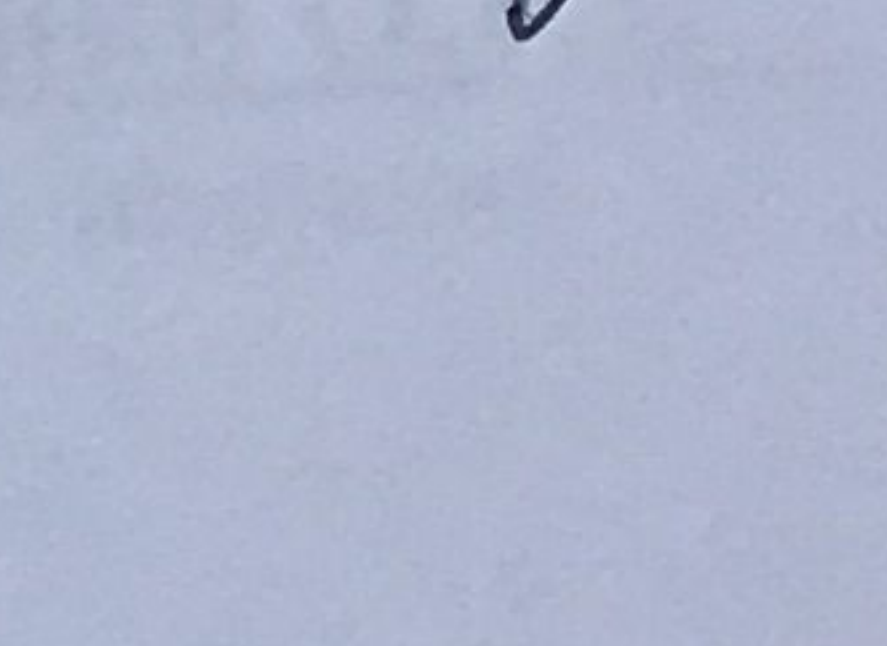
студента Носаль Ольги Володимирівни
(ПІБ)

академічної групи 072-17-1
(шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему: «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5»)»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Доценко О.Ю.	90	Вірнінко	
Рецензент	Мохнін І.Ю.	90	Вірнінко	
Нормоконтролер	Доценко О.Ю.	90	Вірнінко	

Дніпро
2021

**Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
економічного аналізу і фінансів
(повна назва)

О.В.Єрмошкіна
(прізвище, ініціали)

(підпис)

» _____ 2021 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр

студенту Носаль О.В. академічної групи 072-17-1
(прізвище, ініціали) (шифр)

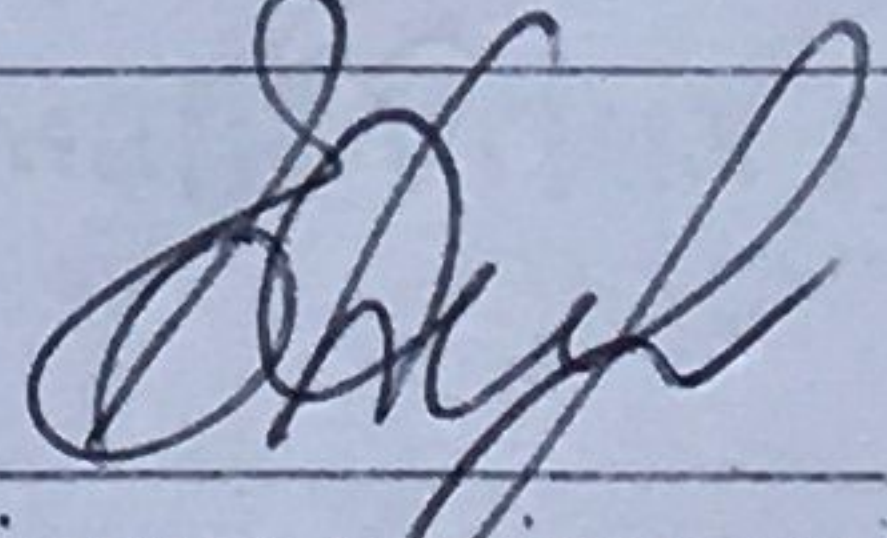
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

На тему: «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5»)»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від 14.05.21 № 204-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	03.05.2021- 06.05.2021
Розділ 1	Теоретичні аспекти визначення фінансового стану підприємства	07.05.2021- 16.05.2021
Розділ 2	Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства ТОВ «Дельта-5»	17.05.2021- 27.05.2021
Розділ 3	Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства на прикладі ТОВ «Дельта-5»	28.05.2021- 03.06.2021
ВИСНОВКИ		04.06.2021- 06.06.2021
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	07.06.2021- 10.06.2021

Завдання видано

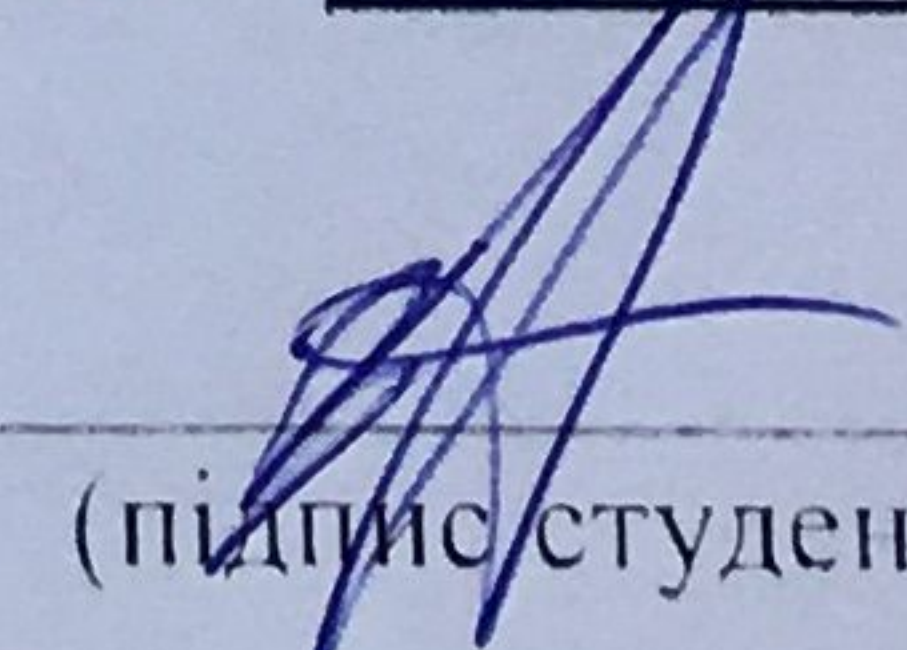

(підпис керівника)

Доценко О.Ю.
(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 19.04.2021 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 14.06.2021 р.

Завдання прийнято до виконання

(підпис студента)

Носаль О.В.
(прізвище, ініціали)

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента Носаль Ольги Володимирівни

(ПІБ)

академічної групи 072-17-1

(шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему: «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5»)»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Доценко О.Ю.	90	Вірнінко	
Рецензент	Мохнін І.Ю.	90	Вірнінко	
Нормоконтролер	Доценко О.Ю.	90	Вірнінко	

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
економічного аналізу і фінансів

(повна назва)

О.В.Єрмошкіна

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2021 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр

студенту Носаль О.В. академічної групи 072-17-1
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

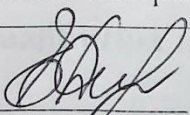
(код і назва спеціальності)

На тему: «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5»)»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від 14.05.21 № 264-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	03.05.2021- 06.05.2021
Розділ 1	Теоретичні аспекти визначення фінансового стану підприємства	07.05.2021- 16.05.2021
Розділ 2	Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства ТОВ «Дельта-5»	17.05.2021- 27.05.2021
Розділ 3	Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства на прикладі ТОВ «Дельта-5»	28.05.2021- 03.06.2021
ВИСНОВКИ		04.06.2021- 06.06.2021
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	07.06.2021- 10.06.2021

Завдання видано

(підпис керівника)

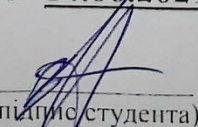
Доценко О.Ю.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 19.04.2021 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 14.06.2021 р.

Завдання прийнято до виконання

(підпис студента)

Носаль О.В.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Носаль О.В. – Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5») – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2021.

Мета кваліфікаційної роботи – планування показників фінансово-господарської діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Дельта-5»

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі розглянуті існуючі теоретико-методичні основи прогнозування та аналізу фінансового стану підприємств, визначено сутності фінансового планування діяльності підприємства та необхідності його проведення.

У другому розділі надана характеристика поточної діяльності ТОВ «Дельта-5» проведено оцінку його фінансового стану та зроблені висновки щодо результативності та економічної доцільності функціонування підприємства.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи здійснено планування фінансових показників діяльності підприємства, розраховані прогнозні показники.

Отримані результати можуть бути використані ТОВ «Дельта-5» для зниження збитковості своєї діяльності в майбутніх періодах.

**ПІДПРИЄМСТВО, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ,
ПЛАН, ПРОГНОЗ, ЗБИТОК, ПРИБУТОК.**

ABSTRACT

Nosal O. – Planning activities to improve the financial condition of an enterprise (in terms of Delta-5 ltd) - Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining the educational qualification level of the bachelor in specialty 072 "Finance, banking and insurance" - Dnipro University of Technology, Dnipro, 2021.

The purpose of the qualification work - planning indicators of financial and economic activity of the enterprise on the example of Delta-5 ltd

The introduction outlines the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the objectives of the qualification work, defines the object and subject of research.

In the first section the existing theoretical and methodical bases of forecasting and the analysis of a financial condition of the enterprises are considered, essences of financial planning of activity of the enterprise and necessity of its carrying out are defined.

The second section provides a description of the current activities of Delta-5 ltd assessed its financial condition and made conclusions about the effectiveness and economic feasibility of the enterprise.

In the third section of the qualification work the planning of financial indicators of the enterprise activity is carried out, forecast indicators are calculated.

The obtained results can be used by Delta-5 ltd to reduce the losses of its activities in future periods.

ENTERPRISE, FINANCIAL STATUS, FINANCIAL PLANNING, PLAN, FORECAST, LOSS, PROFIT.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1 Фінансовий стан та його роль у ефективності господарської діяльності підприємства	9
1.2 Інформаційне забезпечення оцінки та планування фінансового стану підприємства	16
1.3 Особливості підходів до планування фінансового стану підприємства	19
Висновки по розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ДЕЛЬТА-5».....	32
2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства.....	32
2.2 Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства ТОВ «Дельта-5».....	32
2.3 Аналіз структури та динаміки активів підприємства та джерел їх фінансування.....	36
2.4 Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства.....	45
Висновки по розділу 2.....	53
РОЗДІЛ 3 ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ДЕЛЬТА-5».....	55
3.1 Планування основних показників діяльності підприємства методом екстраполяції минулих періодів.....	55
3.2 Планування основних показників балансу підприємства на підставі показників ліквідності та платоспроможності.....	60
Висновки по розділу 3.....	69

ВИСНОВКИ.....	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	77

ВСТУП

Актуальність теми. Фінансова стабільність є важливою передумовою успішного ведення господарської діяльності. Вона формує імідж господарюючого суб'єкта, є його візитною карткою. Тому підприємствам і організаціям необхідно постійно дбати про фінансову стабільність, вживати заходи для її зміцнення. У контексті фінансової стабільності фінансовому плануванню має відводитися особлива роль, оскільки кожне підприємство, починаючи свою діяльність, зобов'язане чітко представляти потребу на перспективу у фінансових, трудових та інтелектуальних ресурсах, джерела їхнього одержання, а також уміти точно розраховувати ефективність використання наявних засобів у процесі роботи свого підприємства.

Актуальність теми дипломного дослідження полягає в тому, що фінансове планування є ключовою ланкою всього процесу планування, яке дозволяє з'єднати стратегічне мислення із здатністю розробити конкретний план дій на плановий період. Використання механізмів фінансового планування та контролю дозволяють підприємству досягти довгострокових позитивних результатів та зайняти стійке становище на ринку.

Мета дипломної роботи полягає в плануванні заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства.

Реалізацією вказаної мети зумовлена необхідність постановки і вирішення наступних завдань:

- визначення теоретичних аспектів визначення фінансового стану підприємства;
- аналіз фінансового стану ТОВ «Дельта-5»;
- планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства.

Об'єктом дипломної роботи є діяльність ТОВ «Дельта-5».

Предметом дипломної роботи є теоретичні та методичні основи планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану

підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5»).

Методи дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи досліджень: вибірки, узагальнення, порівняння, групування; коефіцієнтний аналіз; методи графічного зображення даних; методи прогнозування.

Інформаційною базою роботи є Закони України, постанови національного банку України, звіти ТОВ «Дельта-5», матеріали конференцій, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати роботи та їх практична значущість висвітлені на студентській науково-практичній інтернет-конференції. Розвиток фінансової системи країни в умовах глобалізації відбувся на кафедрі економічного аналізу та фінансів НТУ «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро, 2021 р.).

Одержані результати носять реальний характер і можуть бути використані на ТОВ «Дельта-5» з метою планування діяльності на перспективу.

Особистий внесок автора. Кваліфікаційна робота є самостійною працею. Усі результати, викладені у роботі, отримані автором особисто.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу трьох розділів і висновків, загальний обсяг роботи становить 76 сторінки. Робота містить 16 таблицю, 12 рисунків, список використаних джерел зі 30 найменування, 2 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансовий стан та його роль у ефективності господарської діяльності підприємства

З переходом української економіки до ринкових відносин, значним розширенням повноважень підприємств у галузі фінансово-господарської діяльності, зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їх ліквідності, платоспроможності та фінансової стабільності та встановлення шляхів підвищення та зміцнення фінансової стабільності.

Своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємств при формуванні різних форм власності особливо важлива, оскільки жоден власник не повинен нехтувати потенційними можливостями збільшення прибутку (доходу), які можна визначити лише на основі своєчасності та об'єктивного аналізу фінансового стану.

Систематичний аналіз фінансового стану компанії, її платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості також необхідний, оскільки прибутковість кожного підприємства та розмір його прибутку значною мірою залежать від його платоспроможності. Фінансовий стан підприємства враховується також при встановленні режиму його кредитування та диференціацію процентних ставок.

Фінансовий стан підприємства - це складна концепція, яка є результатом взаємодії всіх елементів фінансової системи підприємства, визначається сукупністю виробничо-економічних факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів. [20].

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливає вся

ця діяльність підприємства. Перш за все, постійне виробництво та продаж високоякісної продукції позитивно впливає на фінансовий стан компанії.

Як правило, чим більший обсяг виробництва та реалізації продукції, робіт, послуг і чим менша їх собівартість, тим вища прибутковість підприємства, що позитивно позначається на його фінансовому стані.

Нерегулярні виробничі процеси, погіршення якості продукції та труднощі з її впровадженням призводять до зменшення надходження коштів на рахунки компанії, що призводить до погіршення її платоспроможності. Також існує петля зворотного зв'язку, оскільки брак коштів може призвести до порушень у постачанні матеріальних ресурсів і, отже, й виробничий процес.

Фінансова діяльність підприємства повинна бути спрямована на забезпечення систематичного надходження та ефективного використання коштів, дотримання білінгової та кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних та позикових коштів, фінансової стійкості для ефективного функціонування підприємства [21].

Саме цим зумовлюється необхідність і практична значущість систематичної оцінки фінансового стану підприємства, якій належить суттєва роль у забезпеченні його стабільного фінансового стану.

Отже, фінансовий стан - це одна з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є пошук резервів підвищення рентабельності виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими установами.

Фінансовий стан підприємства треба систематично й усебічно оцінювати з використанням різних методів, прийомів та методик аналізу. Це уможливить критичну оцінку фінансових результатів діяльності підприємства як у статистиці за певний період, так і в динаміці - за ряд періодів, дасть змогу визначити "больові точки" у фінансовій діяльності та способи ефективнішого використання фінансових ресурсів, їх раціонального розміщення.

Неефективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємства і, як наслідок, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції; до невиконання плану прибутку, зниження рентабельності підприємства, до загрози економічних санкцій.

Основними завданнями аналізу фінансового стану є:

- дослідження прибутковості та фінансової стійкості підприємства;
- перевірка ефективності використання активів підприємства (капіталу), забезпечення власними оборотними коштами;
- об'єктивна оцінка динаміки та ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості компанії;
- оцінка позиції суб'єкта господарювання на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентоспроможності;
- аналіз діяльності компанії та її позиції на ринку цінних паперів;
- визначення ефективності використання фінансових ресурсів [27].

Аналіз фінансового стану компанії є необхідним кроком у розробці планів та прогнозів фінансового оздоровлення підприємств. Кредитори та інвестори аналізують фінансовий стан підприємств, щоб мінімізувати ризики, пов'язані з позиками, а також при необхідній диференціації процентних ставок.

В результаті фінансового аналізу менеджер отримує ряд основних, найбільш інформативних параметрів, що дають об'єктивну і точну картину фінансового стану підприємства. Тому під час аналізу менеджер може ставити перед собою різні цілі: аналіз поточного фінансового стану або оцінку фінансових перспектив компанії.

Аналіз фінансового стану є частиною загального аналізу економічної діяльності компанії, який складається з двох взаємопов'язаних розділів: фінансового аналізу та аналізу управління.

Поділ аналізу на фінансові та управлінські рахунки є результатом розробленого на практиці розподілу бухгалтерської системи на фінансовий та управлінський. Обидва типи аналізів пов'язані між собою та мають спільну інформаційну базу (рис. 1.1).

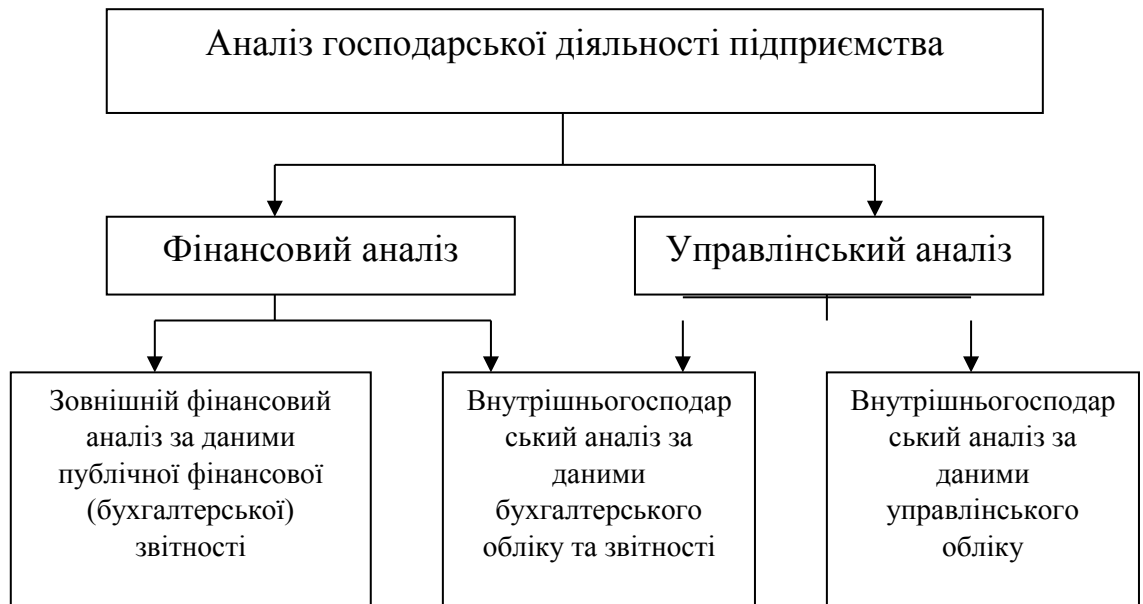

Рис. 1.1. Місце фінансового аналізу у загальній системі аналізу господарської діяльності підприємства [11]

Особливостями зовнішнього фінансового аналізу є:

- зосередження аналізу на публічній, зовнішній звітності підприємства;
- багато користувачьких об'єктів;
- різноманітність цілей та інтересів суб'єктів;
- максимальна відкритість результатів аналізу для користувачів.

Основний зміст зовнішнього фінансового аналізу, який виконують партнери компанії на основі фінансової звітності:

- аналіз абсолютних показників прибутку;
- аналіз показників рентабельності;
- аналіз фінансового стану, фінансової стійкості, стабільності підприємства, його платоспроможності та ліквідності балансу;
- аналіз ефективності використання залученого капіталу;
- економічна діагностика фінансового стану підприємства.

На відміну від внутрішніх, відповідні елементи зовнішнього аналізу є більш формалізованими та менш детальними. Різниця у змісті зовнішнього та

внутрішнього аналізу зумовлена різницею в інформаційному забезпеченні та завданнях, які вирішуються обома видами аналізу.

Основним змістом внутрішнього (традиційного) аналізу фінансового стану підприємства є:

- аналіз майна (капіталу) підприємства;
- аналіз фінансової стійкості та стабільності підприємства;
- оцінка ділової активності підприємства;
- аналіз динаміки прибутку та рентабельності підприємства і факторів, що на них впливають;
- аналіз кредитоспроможності підприємства;
- оцінка використання майна та вкладеного капіталу;
- аналіз власних фінансових ресурсів;
- аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства;
- аналіз самоокупності підприємства.

Цей аналіз проводиться аналітиками компанії і базується на широкій інформаційній базі, що включає оперативні дані [11].

Традиційна практика аналізу фінансового стану підприємства розробила конкретні прийоми та методи його реалізації.

Існує шість основних методів аналізу:

1. горизонтальний (часовий) аналіз - порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом;
2. вертикальний (структурний) аналіз - визначення структури фінансових показників з оцінкою впливу різних факторів на кінцевий результат;
3. трендовий аналіз - порівняння кожної звітної статті з кількістю попередніх періодів та визначення тенденції, тобто основної тенденції динаміки показника, вільної від впливу окремих характеристик окремих періодів (з використанням тенденції);
4. аналіз відносних показників (коефіцієнтів) - розрахунок відношень між окремими позиціями звіту або позиціями різних форм звітності, визначення взаємозв'язків показників;

5. порівняльний аналіз - внутрішньогосподарський аналіз зведених показників звітності за окремими показниками самого підприємства та його дочірніх підприємств (філій), а також міжгосподарський аналіз показників фірми порівняно з показниками конкурентів або із середньогалузевими та середніми показниками.

6. факторний аналіз - визначення впливу окремих факторів (причин) на результативний показник детермінованих (розділених у часі) або стохастичних (що не мають певного порядку) прийомів дослідження. При цьому факторний аналіз може бути як прямим (власне аналіз), коли результативний показник розділяють на окремі складові, так і зворотним, коли його окремі елементи з'єднують у загальний результативний показник.

Предметом фінансового аналізу підприємства є його фінансові ресурси, їх створення та використання. Для досягнення головної мети аналізу фінансового стану підприємства - об'єктивної оцінки та виявлення на цій основі потенційних можливостей для підвищення ефективності створення та використання фінансових ресурсів можуть бути використані різні методи аналізу.

Методи фінансового аналізу - сукупність науково-методологічних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства.

В економічній теорії та практиці існують різні класифікації методів економічного аналізу загалом, і фінансового аналізу зокрема.

Перший рівень класифікації розрізняє неформальні та формалізовані методи аналізу.

Неформальні методи аналізу ґрунтуються на описі аналітичних процедур на логічному рівні, а не на жорстких взаємозв'язках та аналітичних залежностях. Ці методи характеризуються певною суб'єктивністю, оскільки вони мають велике значення для інтуїції, досвіду та знань аналітика.

Формалізовані методи фінансового аналізу включають методи, засновані на жорстко формалізованій аналітиці. У процесі фінансового аналізу застосовуються традиційні методи економічної статистики (середні та відносні значення, групування, графічні, індексні, елементарні методи обробки часових

рядів), а також широко використовуються математичні та статистичні методи (кореляційний аналіз, дисперсійний аналіз, факторний аналіз, метод основних компонентів). [20,11].

Використання типів, прийомів та методів аналізу для конкретних цілей вивчення фінансового стану підприємства в цілому є методологією та прийомами аналізу.

Фінансовий аналіз проводиться з використанням різних моделей, що дозволяють структурувати та ідентифікувати взаємозв'язки між ключовими показниками. При аналізі фінансового стану компанії виділяють три основні типи моделей: описову, предикативну та нормативну.

Описові моделі є базовими. До них належать: побудова системи балансів; подання фінансової звітності в різні аналітичні розділи; аналіз вертикальної та горизонтальної звітності; система аналітичних коефіцієнтів; аналітичні коментарі до звіту. Описові моделі засновані на використанні інформації з фінансової звітності.

Прогнозні моделі - це моделі прогностичного характеру. Вони використовуються для прогнозування доходів і прибутку компанії, її майбутнього фінансового стану. Найпоширеніші з них: розрахунок критичної точки обсягу продажів, побудова прогнозованої фінансової звітності, моделі динамічного аналізу.

Нормативні моделі - це моделі, що дають змогу порівняти фактичні результати діяльності підприємства з нормативними результатами (розраховані на основі нормативних). Ці моделі зазвичай використовуються у внутрішньому фінансовому аналізі, їх суть полягає у встановленні стандартів для кожної статті витрат з урахуванням технологічних процесів, видів продукції, а також для розгляду та визначення причин відхилення фактичних даних від цих стандартів [31].

Таким чином, при аналізі фінансового стану підприємства можуть бути використані різні техніки, методи та моделі аналізу, кількість та обсяг яких залежать від конкретних цілей аналізу і визначаються його цілями в кожному

конкретному випадку.

Підводячи підсумок сутності оцінки фінансового стану підприємства, слід підкреслити, що потреба та важливість такої оцінки впливає з необхідності систематичного аналізу та вдосконалення ринкових відносин, переходу до самозабезпечення, самофінансування, необхідність збільшення фінансових ресурсів та пошуків резерв для зміцнення фінансової стійкості підприємства.

1.2. Інформаційне забезпечення оцінки та планування фінансового стану підприємства

Інформаційною базою для оцінювання й планування фінансового стану підприємства є дані:

- балансу (форма № 1);
- звіту про фінансові результати (форма № 2);
- звіту про рух грошових коштів (форма № 3);
- звіту про власний капітал (форма № 4);
- дані статистичної звітності та оперативні дані.

Інформацію, яка використовується для аналізу фінансового стану підприємств, можна поділити на відкриту та закриту. Інформація, що міститься в бухгалтерському обліку та статистичній звітності, виходить за межі підприємства і, отже, є загальнодоступною.

Кожне підприємство розробляє власні показники планування та прогнозування, норми, стандарти, тарифи та ліміти, систему їх оцінки та регулювання фінансової діяльності. Ця інформація є комерційною таємницею, а іноді і ноу-хау. Відповідно до положень законодавства, що діє в Україні, компанія має право зберігати таку інформацію в таємниці. Список складає керівник підприємства.

Всі показники балансу та звітності пов'язані між собою, їх значення для своєчасної та якісної оцінки фінансового стану підприємства залежить від їх надійності та дати складання звіту.

Загалом, баланс складається з активів та пасивів і показує, як активи та пасиви розподіляються протягом певного періоду часу та як саме ці активи фінансуються за рахунок власного капіталу та боргу.

З точки зору фінансового аналізу існує три основні вимоги до бухгалтерського обліку [11,22].

Вона повинна уможливлувати:

- 1) оцінку динаміки та перспектив прибутку підприємства;
- 2) оцінку наявних коштів та ефективності їх використання;
- 3) прийняття відповідних управлінських рішень у галузі фінансування реалізації інвестиційної політики.

Звіт про фінансові результати відображає ефективність (неефективність) підприємства за певний період. Якщо баланс відображає фінансовий стан компанії на конкретну дату, звіт про прибутки та збитки представляє картину фінансових результатів за певний період (квартал, півріччя, 9 місяців, рік).

Звіт про фінансові результати містить дані про доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові результати від операційної діяльності (прибуток або збиток); дохід від участі в капіталі; інші доходи та фінансові доходи; фінансові результати до оподаткування від звичайної діяльності (прибуток або збиток); фінансові результати від звичайної діяльності (прибуток або збиток); надзвичайні доходи або витрати; чистий прибуток або збиток.

Фінансова звітність підприємств містить також іншу інформацію про стан корпоративних фінансів. На основі аналізу звітних даних, основні тенденції у створенні та використанні фінансових ресурсів компанії, причини змін, сильні та слабкі сторони компанії та резерви поліпшення фінансового стану компанії в майбутньому [20].

Неможливо переоцінити важливість повної та достовірної інформації про фінансовий стан компанії та результати для вирішення поточних та майбутніх фінансово-економічних проблем. Для прийняття обґрунтованих рішень з управління фінансами на рівні підприємства необхідно використовувати дані, які

відповідають певним правилам, вимогам та стандартам, є читабельними та прийнятними для користувачів. Зокрема, для порівняння фінансових результатів, досягнутих у попередньому та поточному звітному періоді, необхідно використовувати лише порівнянні показники, тобто ті, що визначаються за однією методологією, використовуючи однакові основи, критерії та правила розрахунку.

З цією метою компанія повинна розробити свої правила фінансового обліку, які підпорядковуються внутрішнім потребам управління. Однак, як правило, для прийняття ефективних управлінських рішень менеджери не обмежуються суто внутрішньою фінансовою інформацією, а порівнюють її з відповідними показниками подібних компаній, конкурентів чи ділових партнерів. Тому існує природна потреба стандартизувати вимоги до фінансової інформації в межах галузі, регіону та всієї економічної системи країни.

Процес такої гармонізації називається стандартизацією бухгалтерського обліку. Стандарт в широкому розумінні - зразок, візерунок, взятий на вихідних для порівняння інших подібних об'єктів з ними. Стандартизація бухгалтерського обліку - це процес розробки та послідовного застосування єдиних вимог, принципів визнання, оцінки та відображення у фінансовій звітності окремих об'єктів бухгалтерського обліку.

Метою фінансової звітності є задоволення загальних інформаційних потреб широкого кола користувачів, для яких фінансова звітність є основним джерелом фінансової інформації при прийнятті економічних рішень (табл. 1.1).

Для прийняття економічних рішень користувачам фінансової звітності потрібна інформація про фінансовий стан, результати діяльності та зміни фінансового стану підприємства.

Компоненти фінансової звітності відображають різні аспекти господарських операцій та подій звітного періоду, відповідну інформацію за попередній звітний період, розкриття облікової політики та їх змін, що дозволяє провести ретроспективний аналіз діяльності компанії

Елементи фінансової звітності, такі як баланс, звіт про фінансові

результати, звіт про капітал та звіт про рух грошових коштів, складаються з статей, які об'єднані у відповідні розділи..

Таблиця 1.1

Інформаційні потреби основних користувачів фінансової звітності

Користувачі звітності	Інформаційні потреби
Інвестори, власники	Придбання, продаж та володіння цінними паперами; Участь у капіталі підприємства; Оцінка якості управління; Визначення суми дивідендів.
Керівництво підприємства	Регулювання діяльності підприємства
Банки, постачальники та інші кредитори	Забезпечення зобов'язань підприємства; Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Замовники	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Працівники підприємств	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання; Забезпечення зобов'язань підприємства перед працівниками
Органи державного управління	Формування макроекономічних показників

Форми, перелік статей фінансової звітності та їх зміст вказані в П (С) БО 2-5. Однак підприємство включає інформацію до конкретної статті у відповідну фінансову звітність лише тоді: рейтинг статті може бути достовірно визначений.

Фінансова звітність також готується на основі принципу постійної діяльності, тобто визнання того, що підприємство не має наміру чи потреби ліквідувати чи суттєво обмежити свою діяльність (принаймні, у наступному звітному періоді).

1.3. Особливості підходів до планування фінансового стану підприємства

З огляду на нестабільність зовнішнього середовища та невизначені умови ведення бізнесу, ефективність підприємства значною мірою залежить від стану внутрішнього планування. Чим вище рівень невизначеності, що виникає внаслідок нестабільності в суспільстві, тим важливішим стає планування.

У процесі господарської діяльності компанія зустрічається з багатьма

підрядниками, тому для того, щоб зайняти свою нішу на ринку та ефективно функціонувати, вона повинна враховувати багато факторів, що впливають на її діяльність, що, в свою чергу, вимагає планування та прогнозування своїми кроками. Планування як важлива функція управління бізнесом - це об'єктивно необхідний процес визначення цілей діяльності на певний проміжок часу і спосіб досягнення поставленої мети. Це планування об'єднує структурні підрозділи підприємства з єдиною метою, надає всім процесам один напрямок і координацію. Це дозволяє найбільш повно і ефективно використовувати наявні ресурси, професійно вирішувати різні управлінські завдання.

Фінансове планування на підприємстві слід розглядати як цілеспрямовані дії на всю економічну діяльність, на окремі одиниці та суб'єкти господарювання з метою обґрунтування ефективності економічних та соціальних рішень з урахуванням джерел їх фінансування, оптимізації витрат та позитивних результатів. Закріплення фінансових коефіцієнтів фінансових операцій як ефективності багатьох господарських рішень досягається в процесі фінансового планування та прогнозування.

Фінансове прогнозування - це науковий процес обґрунтування конкретного періоду фінансового потоку компанії та відповідних фінансових відносин. Предметом планування є фінансова діяльність підприємства. Для створення та використання різних фондів визначається потік ресурсів, фінансові відносини, що їх опосередковують, та нові пропорції витрат.

Головною метою внутрішнього планування є забезпечення оптимальних можливостей для успішного бізнесу, отримання необхідних коштів і в кінцевому рахунку досягнення прибутковості підприємства.

Отже, фінансове планування - це процес створення системи фінансових планів та планових показників, що забезпечують розвиток підприємства з необхідними фінансовими ресурсами та підвищення ефективності його фінансової діяльності в майбутньому.

Фінансове планування втілює цілі, поставлені у вигляді конкретних фінансових показників, та забезпечує фінансові ресурси, зазначені у

виробничому плані, в економічних пропорціях розвитку. Цінність фінансового планування полягає в тому, що воно дозволяє визначити прибутковість проекту в конкурентному середовищі та є інструментом отримання фінансової підтримки від зовнішніх інвесторів.

Таким чином, основними завданнями фінансового планування на підприємстві є [15]:

- забезпечення виробничої та інвестиційної діяльності необхідними фінансовими ресурсами;
- встановлення раціональних фінансових відносин з суб'єктами господарювання, банками та страховими компаніями;
- визначення методів ефективного капіталовкладення, оцінка його раціонального використання;
- виявлення та мобілізація резервів для збільшення прибутку за рахунок раціонального використання матеріальних ресурсів, праці та грошових коштів;
- контроль за створенням та використанням платіжних засобів;
- повага інтересів акціонерів та інших інвесторів;
- контроль фінансового стану компанії, платоспроможності та кредитоспроможності.

Фінансове планування стосується таких конкретних питань:

- якими коштами може володіти компанія;
- які джерела її доходу;
- чи достатньо фінансових ресурсів для виконання конкретних завдань;
- яку частину коштів слід перерахувати до бюджету, позабюджетних фондів, банків та інших кредиторів;
- спосіб розподілу та використання прибутку на підприємстві;
- як забезпечити реальний баланс планових витрат та доходів підприємства на принципах самозабезпечення та самофінансування.

Важливою проблемою та умовою доцільності планування є забезпечення його безперервності. Принцип безперервності означає:

- підтримка безперервної перспективи планування, формування та

періодична зміна горизонту планування, що залежить від загальних соціально-політичних та економічних умов, темпів науково-технічного прогресу в галузі, тривалості управлінських рішень, ступеня передбачуваності майбутнє;

- взаємне узгодження довгострокових, середньо- та короткострокових планів;

- своєчасне коригування перспективних та поточних планів з урахуванням вихідних сигналів про зовнішні та внутрішні зміни економічної ситуації.

Однією з найважливіших вимог при прийнятті рішень щодо планування є забезпечення оптимального використання наявних ресурсів. Використання ресурсів компанії має зосереджуватись на потребах, умовах та кон'юнктурі ринку, інтенсифікації виробництва, впровадженні науково-технічного прогресу, максимально повному здійсненні існуючих резервів, кращому використанні об'єктів та інструментів, організації виробництва тощо.

На всіх етапах історичного розвитку та рівня управління фінансове планування мало спільні риси, що відрізняють його від єдиної системи планування. Сюди входять спеціальні об'єкти, сфери планування, мета та характер планування, форма ключових показників:

- предметом фінансового планування завжди є фінансова діяльність підприємства, на яку істотно впливає рух фінансових відносин і пропорції витрат;

- сфера його діяльності охоплює переважно процеси перерозподілу, які реалізуються за допомогою фінансових ресурсів при створенні, розподілі та використанні фондів;

- фінансове планування спрямоване на вартісну сторону відтворення, його основною метою є обґрунтування фінансової спроможності майбутніх проектів та їх ефективності;

- фінансові показники, завдання, плани завжди розраховуються у формі витрат, вони є синтетичними, заснованими на виробничих показниках, але не пасивно їх відображають. У процесі обґрунтування фінансових завдань це не тільки перетворення природних даних у собівартість, але й визначає

ефективність майбутніх витрат, вибір раціональних форм мобілізації доходів, їх розподіл на основі доцільності та кінцевих результатів.

Методологія фінансового планування базується на таких важливих принципах [13]:

- принцип призначення: необхідність використання фінансового планування на початковій стадії фінансового управління підприємством;
- принцип ефективності, який відображає якісну сторону цього процесу та зосереджує його на досягненні позитивних фінансових результатів за окремими операціями від діяльності кожної галузі підприємства для досягнення бажаного економічного та соціального ефекту;
- принцип складності та єдності мети, що передбачає узгодження виробничих та фінансових ресурсів, планів на різних рівнях управління підприємством;
- принцип науковості, який узагальнює основні риси планування, забезпечує реальність та ефективність запланованих завдань.

В економічно розвинених країнах використання формалізованих моделей фінансового управління стає все більш поширеним. Ступінь формалізації безпосередньо залежить від розміру підприємства: чим більша компанія, тим більше її керівництво може і повинно застосовувати формалізований підхід до фінансової політики. Західна наукова література зазначає, що близько 50% великих компаній та близько 18% малих та середніх компаній воліють зосередитись на формалізованих кількісних методах управління фінансовими ресурсами та аналізі фінансового стану підприємства. [10].

Відправним пунктом кожного методу є визнання того, що існує певна безперервність (або певна стабільність) у змінах фінансово-економічних показників між звітними періодами. Тому в загальному випадку перспективним аналізом фінансового стану компанії є дослідження її фінансово-господарської діяльності з метою визначення фінансового стану компанії в майбутньому.

Перелік прогнозованих показників може значно відрізнятися. Цей набір значень можна взяти за перший критерій класифікації методів. Тому за набором

прогностичних показників методи прогнозування можна розділити:

1. Методи, що передбачають один або декілька індивідуальних показників, становлять найбільший інтерес та значення для аналітика, такі як виручка від продажу, прибуток, собівартість продукції тощо.

2. Методи, за допомогою яких прогнозовані форми звітності повністю включаються в стандартну або зведену номенклатуру статей.

Велика перевага методів з цієї групи, включаючи той факт, що отримані звіти дозволяють всебічно і перекласти їх на розгляд. Аналітик пропонує максимум інформації, яку він може використовувати для різних ціл, наприклад, для розрахунку будь-яких фінансових показників тощо.

Методи прогнозування звітності за своєю формою - це методи, при яких кожна стаття прогнозується окремо, ідентифікується з її індивідуальною динамікою та методи, що враховують існуючі взаємозв'язки між окремими стадіями як в рамках однієї форми державності, так і форм. Дійсно, до акустичних систем транзакцій слід підключати різні лінії яскравості, як вони характеризуються [6].

Залежно від типу використовуваної моделі всі методи прогнозування можна розділити на три основні групи:

1. Методи експертної оцінки, що полягають у багатоступеневому експертному опитуванні за спеціальними схемами та опрацюванні результатів із використанням інструментів економічної статистики. Це найпростіші та найпопулярніші методи, історія яких сягає тисячоліть. Застосування цих методів на практиці, звичайно, полягає у використанні досвіду та знань комерційних, фінансових та виробничих менеджерів компанії. Як правило, це гарантує, що рішення приймаються найпростішим і найшвидшим способом. Недоліком є те, що особиста відповідальність за прогнози знижується або взагалі відсутня. Експертні оцінки використовуються не тільки для прогнозування значень показників, але і в аналітичній роботі, наприклад, для розробки ваг, граничних значень контрольованих показників тощо.

2. Стохастичні методи, які передбачають імовірнісний характер як

прогнозу, так і взаємозв'язку між досліджуваними показниками. Імовірність отримання точного прогнозу зростає із збільшенням кількості емпіричних даних. Ці методи є головними у формалізованому прогнозуванні та суттєво відрізняються за складністю використовуваних алгоритмів. Найпростіший приклад - дослідження тенденцій продажів шляхом аналізу темпів зростання продажів. На результати прогнозування, отримані статистичними методами, впливають випадкові коливання даних, які іноді можуть призвести до серйозних прорахунків.

Стохастичні методи можна розділити на три загальні групи, які будуть названі нижче. Вибір методу групового прогнозування залежить від багатьох факторів, включаючи наявні вихідні дані.

Перша ситуація - виникнення часових рядів - найчастіше трапляється на практиці: фінансовий менеджер або аналітик має дані про динаміку показника, на основі яких необхідно будувати прийнятний прогноз. Іншими словами, говоримо про висвітлення тенденції. Це можна зробити різними способами, головним з яких є простий динамічний аналіз та авторегресивний аналіз.

Друга ситуація - наявність просторового набору - виникає, коли з якихось причин статистичні дані щодо показника відсутні або є підстави вважати, що його значення визначається впливом певних факторів. У цьому випадку використовується багатовимірний регресійний аналіз, який є продовженням простого динамічного аналізу до багатовимірного випадку.

Третя ситуація - наявність просторово-часової сукупності - має місце, коли: а) часові ряди недостатні для побудови статистично значущих прогнозів; б) аналітик має намір включити до прогнозу вплив факторів, що відрізняються за економічним характером та їх динамікою. Вихідні дані - це матриця показників, кожен з яких показує значення одних і тих же показників за різні періоди або в різні послідовні дати.

3. Детерміновані методи, які передбачають існування функціональних або жорстко визначених залежностей, коли кожне значення факторної ознаки відповідає чітко визначеному не випадковому значенню результуючої ознаки. Як

приклад можна навести залежності, реалізовані у відомій моделі факторного аналізу Дюпона. Застосовуючи цю модель та замінюючи прогнозовані значення різних факторів у ній, таких як виручка від реалізації, оборот активів, ступінь фінансової залежності та інші, можемо розрахувати прогнозовану вартість одного з основних показників ефективності - рентабельності власного капіталу.

Іншим наочним прикладом є форма звіту про прибутки та збитки, яка є табличною реалізацією жорстко визначеної факторної моделі, яка поєднує показник ефективності (прибуток) з факторами (виручка від реалізації, рівень витрат, ставка податку тощо).

На цьому етапі слід згадати ще одну групу методів, заснованих на побудові динамічних імітаційних моделей підприємства. Такі моделі включають дані про заплановані закупівлі матеріалів та комплектуючих, виробництво та реалізацію, структуру витрат, інвестиційну діяльність підприємства, податкове середовище тощо. Обробка цієї інформації в рамках однієї фінансової моделі дозволяє оцінити прогнозований фінансовий стан групи за дуже висока точність. Насправді таку модель можна побудувати лише за допомогою персональних комп'ютерів, що дозволяють швидко виконати величезну кількість необхідних розрахунків.

Формалізовані моделі прогнозування фінансового стану підприємства критикуються з двох основних моментів: (а) під час моделювання можна і потрібно розробити кілька варіантів прогнозування, а формалізовані критерії не дають можливості визначити, який з них кращий; (б) кожна фінансова модель лише виражає взаємозв'язок між економічними показниками [2].

Основними критеріями оцінки ефективності моделі, що використовується для прогнозування, є точність прогнозу та повнота майбутнього фінансового стану підприємства. З точки зору повноти, найкращими методами є побудова прогнозних форм звітності. У цьому випадку майбутній стан підприємства можна проаналізувати не менш детально, ніж його реальне становище. Питання точності прогнозу є дещо складнішим і вимагає більш пильної уваги. Точність або помилка прогнозу - це різниця між прогнозом та фактичними значеннями. У

будь-якій конкретній моделі це значення залежить від багатьох факторів.

Історичні дані, використані для створення моделі прогнозування, відіграють надзвичайно важливу роль. В ідеалі бажано мати великий обсяг даних протягом тривалого періоду часу. Крім того, використані дані повинні бути типовими для ситуації. Стохастичні методи прогнозування з використанням механізму математичної статистики мають дуже конкретні вимоги до історичних даних, якщо вони не виконуються, точність прогнозування не може бути гарантована. Дані повинні бути надійними, порівнянними, достатньо репрезентативними, щоб продемонструвати правильність, однорідними та стабільними [5].

Точність прогнозу, очевидно, залежить від правильного вибору методу прогнозування в конкретному випадку. Однак це не означає, що в кожному випадку застосовується лише одна модель. Можливо, що в деяких випадках кілька різних моделей дають відносно надійні оцінки. Основним елементом будь-якої моделі прогнозування є тренд або основна лінія тренду серії. Більшість моделей припускають, що тенденція є лінійною, але це припущення не завжди є природним і може негативно вплинути на точність прогнозу. На точність прогнозу також впливає метод, який використовується для вилучення тенденції сезонних коливань - додавання або множення. Використовуючи методи регресії, надзвичайно важливо правильно визначити причинно-наслідкові зв'язки між різними факторами та помістити ці зв'язки в модель.

Таким чином, точність прогнозування фінансових показників у методах, заснованих на побудові прогнозованої звітності, завжди нижча від точності, з якою визначаються найбільш прогнозовані значення рядків звітності. Отже, якщо аналітик, як і слід, має певні вимоги щодо точності визначення фінансових показників, тоді слід обрати метод, який забезпечить ще більшу точність прогнозування рядка звітності.

Перш ніж використовувати модель для реальних прогнозів, вона тестується на об'єктивність, щоб переконатися в точності прогнозів. Цього можна досягти двома різними способами [4]:

1. Результати, отримані моделлю, порівнюються з фактичними значеннями через деякий час, коли вони з'являються. Недоліком цього підходу є те, що перевірка «неупередженості» моделі може зайняти багато часу, оскільки модель може бути протестована лише протягом тривалого часу.

2. Модель базується на обмеженому наборі наявних історичних даних. Інші дані можна використовувати для порівняння з прогнозами, отриманими за допомогою цієї моделі. Цей тип перевірки є більш реалістичним, оскільки насправді імітує передбачувану ситуацію. Недоліком цього методу є те, що найновіші, а отже, найбільш суттєві показники виключаються із процесу створення оригінальної моделі.

З огляду на вищесказане щодо верифікації моделі, стає зрозумілим, що для зменшення очікуваних помилок необхідно внести зміни до існуючої моделі. Такі зміни вносяться протягом усього життя моделі в реальному житті. Постійні зміни можливі з точки зору тенденції, сезонних та циклічних коливань, а також будь-яких причинно-наслідкових зв'язків. Потім ці зміни перевіряються за допомогою вже описаних методів. Таким чином, процес проектування моделі складається з декількох етапів: збору даних, розробки оригінальної моделі, перевірки, вдосконалення - і знову ж таки все базується на безперервному зборі додаткових даних для забезпечення надійності моделі як джерела прогнозованої інформації про фінансове становище.

Методи фінансового планування на підприємстві поділяються на такі напрямки [1]:

1. Програмний метод, що полягає у виборі реалістичної цілі підприємства та розробці декількох варіантів відповідних програм економічного та соціального розвитку.

Планування відбувається за логічним зразком: цілі-шляхи-засоби-заходи. Цей метод допускає різні цілі: науково-технічні, організаційно-економічні, екологічні, екологічні. При розробці планів усі ці цілі перетинаються в певних взаємодіях та співпрацях. Тому необхідно порівнювати підготовлені програми з різними цінами.

2. Обчислювально-конструктивний метод забезпечує визначення показників плану на розрахунках на основі інформації, яка складається про взаємодію об'єктів, що складають систему планування.

Прикладом його розміщення є розрахунок технологічних карт на виробництві, кількість планових показників визначається на основі наявних матеріалів, робіт та інших ресурсів і технологій з урахуванням особливостей підприємства та минулого досвіду.

3. Нормативний метод полягає у розрахунку планових показників, які відповідають існуючим техніко-економічним розмірним економічним розрахункам.

Нормою є науково доведене значення економічного показника. При плануванні виробництва найважливішими є норми споживання матеріальних ресурсів, норми затрат праці та заробітної плати, технологічні норми, конкретні технологічні процеси. Під нормами маємо на увазі регульовані величини для розрахунку економічних показників. Такими стандартами є: сума сплати податку, сума амортизації. У більшості випадків правила регулюються державними органами.

4. Балансовий метод передбачає розрахунок цілей на основі порівняння доходів і витрат будь-якого ресурсу. Загалом, плановий баланс виражається як рівняння між сумою, яка включає кількість ресурсу на початок періоду планування та його надходження в цей період, та сумою, яка включає вартість ресурсу одночасно та його залишком на кінець періоду. Використання методу розрахунку балансу для визначення майбутніх потреб у ресурсах базується на прогнозі надходжень і відтоків за основними статтями балансу на визначену дату в майбутньому.

5. Моделювання. Суть цього методу полягає у створенні аналога процесу планування, який відображає всі найважливіші дослідницькі властивості цього процесу та ігнорує його другорядні особливості. Як правило, такі моделі є формалізованим описом досліджуваного економічного об'єкта у вигляді математичних залежностей.

Методи економіко-математичного моделювання дозволяють кількісно визначити взаємозв'язок між фінансовими показниками та основними їх детермінантами.

6. Методи економічного аналізу. Метод економічного аналізу використовується для визначення основних закономірностей, тенденцій руху природних та вартісних показників, внутрішніх резервів підприємства.

7. Метод руху грошових потоків. Метод грошових потоків універсальний при складанні фінансових планів і служить інструментом для прогнозування обсягу та строків отримання необхідних коштів. Теорія прогнозування грошових потоків базується на сподіванні, що кошти надходитимуть вчасно, і плануватиме всі доходи та витрати. Цей метод надає набагато більше корисної інформації, ніж метод балансу.

8. Метод багатовимірних обчислень. Метод полягає у розробці альтернатив запланованому розрахунку з метою вибору оптимального, а критерії відбору можуть бути різними. Наприклад, один варіант може враховувати постійне зниження виробництва, інфляцію в національній валюті, інший - збільшення процентних ставок, а отже, уповільнення світової економіки та зниження цін на продукцію. [9].

При розробці кожної з моделей прогнозування передбачається, що ситуація в майбутньому не буде сильно відрізнятися від фактичної ситуації. Іншими словами, передбачається, що всі відповідні фактори або включені в модель прогнозу, або залишаються незмінними протягом періоду використання. Однак модель завжди є наближенням реальної ситуації шляхом вибору з нескінченної кількості активних факторів обмеженої кількості тих, які вважаються найважливішими на основі конкретних цілей аналізу. Точність та ефективність побудованої моделі безпосередньо залежатимуть від правильності точності такого вибору. Використовуючи модель для прогнозування, варто пам'ятати про існування факторів, свідомо чи несвідомо не включених до неї, які, впливають на стан компанії в майбутньому.

Висновки по розділу 1

Отже, фінансовий стан підприємства, його планування - це складний процес, що охоплює майже всі елементи сучасного фінансового управління. Лише раціональне поєднання доступних методів та інструментів управління активами та пасивами компанії, грошовим потоком та прибутковістю дозволяє досягти бажаного рівня платоспроможності та її збереження в довгостроковій перспективі. Основною проблемою такого управління є об'єктивна суперечність двох пов'язаних завдань - підвищення платоспроможності та досягнення необхідної прибутковості.

Отже, управління платоспроможністю компанії повинно базуватися на постійному компромісі з одночасним мінімізацією ризику втрати платоспроможності та ризику втрати прибутку з урахуванням конкретних стратегічних і тактичних пріоритетів фінансово-економічного розвитку суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ДЕЛЬТА-5»

2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства

Предметом діяльності ТОВ «Дельта-5» є надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Товариство має право здійснювати інші види діяльності, не заборонені чинним законодавством України. Також підприємство може здійснювати неспеціалізовану оптову торгівлю та вантажні перевезення автомобільним транспортом.

ТОВ «Дельта-5» є юридичною особою з моменту своєї державної реєстрації. Має власний баланс, розрахунковий, рахунку в банку. Майно складається з основних і оборотних коштів, а так само матеріальних і нематеріальних цінностей, вартість яких відображається в балансі підприємства.

ТОВ «Дельта-5» створено в 1997 році. Розташовано в м. Кривий Ріг. Товариство здійснює свою діяльність відповідно до діючого законодавства, Уставу і внутрішнім Положенням. Товариство має круглу печатку, штампи й фірмовий бланк.

Статутний фонд підприємства поділений між засновниками відповідно до внесених часток. Товариство має право змінювати розмір статутного фонду.

Товариство здійснює оперативний, бухгалтерський і податковий облік результатів своєї діяльності, а так само веде статистичну звітність і подає її у встановленому порядку й обсязі органам державної статистики.

2.2. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства ТОВ «Дельта-5»

У сучасних економічних умовах діяльність кожного економічного суб'єкта представляє інтерес для великої кількості учасників ринкових відносин

(організацій та приватних осіб), які зацікавлені в результатах його функціонування. На основі наявної у них бухгалтерської та звітної інформації вищезазначені суб'єкти намагаються оцінити фінансовий стан підприємства. Основним інструментом для цього є економічний аналіз, за допомогою якого можна об'єктивно оцінити внутрішні та зовнішні зв'язки об'єкта, що аналізується: для характеристики його платоспроможності, ефективності та прибутковості, перспектив розвитку, а потім для прийняття обґрунтованих рішень за його результатами.

Економічний аналіз - це процес вивчення даних про фінансовий стан підприємства та результатів його діяльності в минулому з метою оцінки майбутніх умов та результатів його діяльності.

Фінансовий стан підприємства - це здатність підприємства фінансувати свою діяльність. Характеризується забезпеченням коштами, необхідними для нормального функціонування підприємства, необхідністю їх розміщення та ефективності, фінансовими зв'язками з іншими юридичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.

Фінансове становище може бути стабільним, нестабільним та кризовим. Здатність компанії здійснювати своєчасні платежі та розширене фінансування її діяльності свідчить про її хороший фінансовий стан [20].

Проаналізуємо показники рентабельності [23]:

1. Рентабельність активів – показує, який прибуток принесе кожна гривня, вкладена в активи компанії:

$$P_a = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Активи}} \quad (2.1)$$

2. Рентабельність власного капіталу – показує, скільки чистий прибуток становить в одиниці власного капіталу:

$$P_{в.к} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.2)$$

3. Рентабельність реалізованої продукції – показує, скільки чистого прибутку на одиницю доходу:

$$P_{p.n} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виручка}} \quad (2.3)$$

4. Рентабельність оборотних активів – показує, який прибуток принесе кожна гривня, вкладена в оборотні активи:

$$P_{o.a} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Оборотні активи}} \quad (2.4)$$

Таблиця 2.1

Розрахунок показників рентабельності ТОВ «Дельта-5»

Показник	2017 р	2018 р	2019 р	Відхилення 2018 р. від 2017р.		Відхилення 2019р. від 2018р.	
				Абсол.	%	Абсол.	%
Чистий прибуток, тис. грн..	-58,9	60,3	96,4	119,20	-202,38	36,10	59,87
Активи, тис. грн..	52,5	114,2	206,4	61,70	117,52	92,20	80,74
Власний капітал, тис. грн..	29,2	89,5	185,9	60,30	206,51	96,40	107,71
Виручка, тис. грн..	298,8	514,1	574,9	215,30	72,05	60,80	11,83
Оборотні активи, тис. грн..	49,7	111,6	203,9	61,90	124,55	92,30	82,71
Рентабельність активів	-112,19	52,80	46,71	164,99	-147,06	-6,10	-11,55
Рентабельність власного капіталу	-201,71	67,37	51,86	269,09	-133,40	-15,52	-23,03
Рентабельність реалізованої продукції	-19,71	11,73	16,77	31,44	-159,50	5,04	42,96
Рентабельність оборотних активів	-118,51	54,03	47,28	172,54	-145,59	-6,75	-12,50

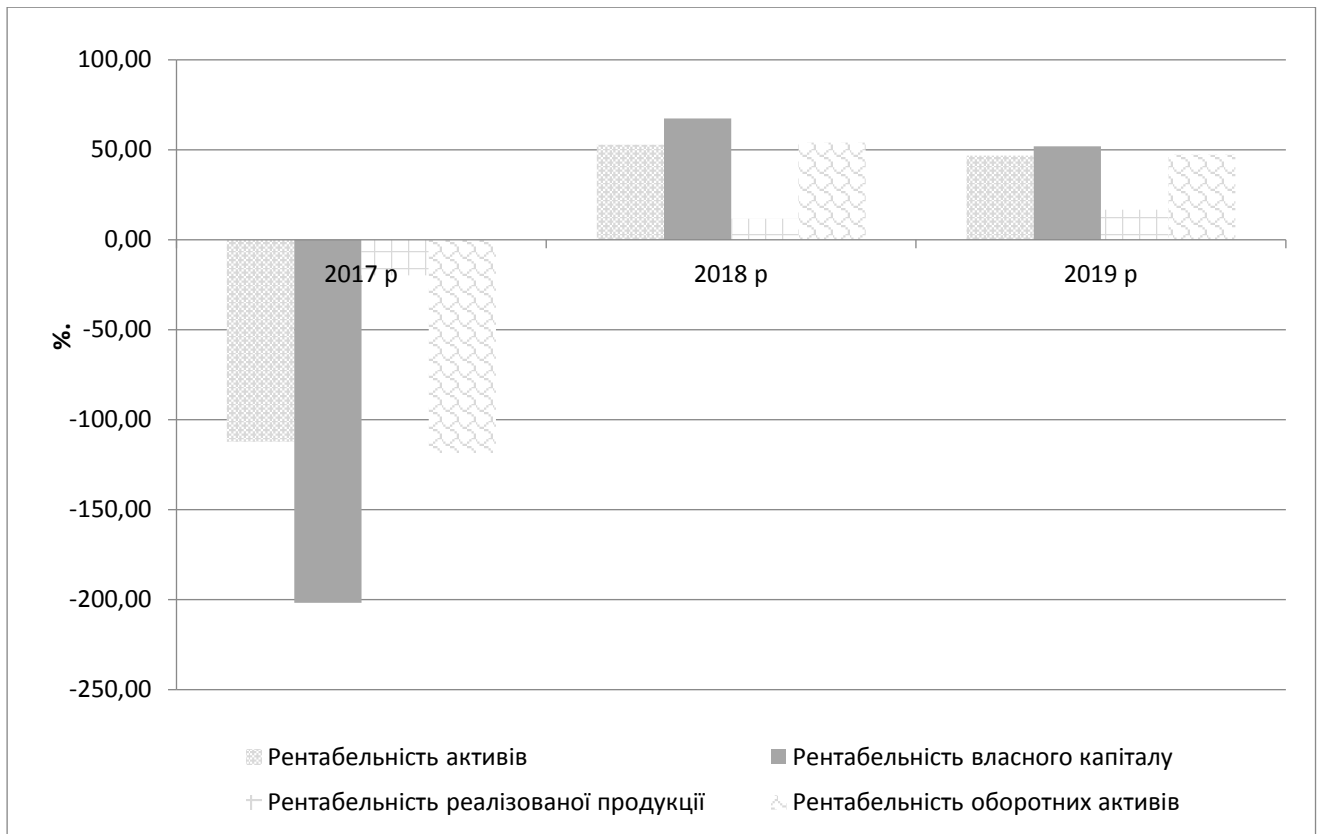

Рис. 2.1. Динаміка рентабельності ТОВ «Дельта-5»

За проаналізованими даними можна зробити висновок, що протягом 2017 - 2019 років прослідковується поступове покращення результатів фінансової діяльності підприємства за рахунок більш рентабельного використання фінансових ресурсів, що призвело до появи прибутку у підприємства.

Аналізуючи показники діяльності, бачимо, що підприємство за три роки наростило виручку від реалізації з 298,8 тис. грн. у 2017 році до 574,9 тис. грн. у 2019 році, що посприяло виходу зі збиткової діяльності. Сума чистого прибутку склала в 96,4 тис. грн. у 2019 році, що на 36,10 тис. грн. або 59% більше ніж у 2018 році.

Але розглядаючи рентабельність підприємства, можна засвідчити, що при зростанні прибутку в 2019 році, підприємство здійснювало свою діяльність менш ефективно, про що говорить зменшення рентабельності активів на 6,1% та рентабельності власного капіталу на 15,52%.

Тобто, підприємству потрібно запроваджувати заходи, які дозволять більш

ефективно використовувати майно та капітал підприємства.

2.3. Аналіз структури та динаміки активів підприємства та джерел їх фінансування

Оборотний капітал становить значну частку загального капіталу. Фінансові результати компанії значною мірою залежать від раціональності її розташування та ефективності використання.

Внутрішній аналіз оборотних коштів дозволяє виявити можливі резерви підвищення ефективності їх використання. Стійкість фінансового стану підприємства залежить від правильності та цілеспрямованості вкладення фінансових ресурсів в активи, тому для його оцінки необхідно простежити склад, структуру активів та джерела їх створення, а також причини їх зміни.

Показники структурної динаміки відображають частку кожного виду активів у загальній зміні загальної суми активів. Їх аналіз дозволяє зробити висновок про те, які активи вкладаються в нові позикові кошти, або які активи зменшились в результаті відтоку коштів.

З даних таблиці 2.2 можна зробити висновок, що у 2019 році вартість майна підприємства збільшилась порівнюючи з 2018 роком на 92,20 тис. грн. Наслідком цього збільшення є розширення підприємством свого обороту, що має позитивну характеристику.

Значну частку в структурі майна займають оборотні активи - у 2017 році оборотні активи становили 94,67 %; у 2018 році - 97,72%, а у 2019 – 98,79 %. Тобто з 2017 роком прослідковується поступове збільшення частки необоротних активів в структурі майна підприємства.

Визначення джерел оборотних коштів є важливим етапом аналізу їх ефективного використання.

Недостатня кількість джерел оборотних активів призводить до фінансових труднощів. Наявність надлишків джерел оборотних активів на підприємстві сприяє створенню надлишків запасів, відволіканню оборотних активів від

економічного обороту, зменшенню відповідальності за цілеспрямоване та раціональне використання як власних, так і позикових коштів. Основні джерела оборотних активів: власні та зовнішні кошти.

Таблиця 2.2

Частка оборотних і необоротних активів в структурі майна ТОВ «Дельта-5»

Показник	2017 р	2018 р	2019 р	Відхилення 2018 р. від 2017р.		Відхилення 2019р. від 2018р.	
				Абсол.	%	Абсол.	%
Майно підприємства, тис.грн.	52,5	114,2	206,4	61,70	117,5	92,20	80,74
Необоротні активи, тис.грн	2,8	2,6	2,5	-0,20	-7,14	-0,10	-3,85
Питома вага, %	2,8	2,6	2,5	-3,06	-57,3	-1,07	-46,80
Оборотні активи, тис.грн	49,7	111,6	203,9	61,90	124,5	92,30	82,71
Питома вага, %	94,67	97,72	98,79	3,06	3,23	1,07	1,09

Як правило, мінімальний попит компанії на оборотні активи покривається за рахунок власних джерел: цільового капіталу, акціонерного капіталу, додаткового капіталу, резервного капіталу, нерозподіленого прибутку, цільового фінансування [22].

На підприємстві власні джерела фінансування оборотних активів компанії становлять прибуток у розпорядженні підприємства, а також сталеві зобов'язання, рівні власним оборотним активам.

Обсяг коштів, призначених для поповнення власних оборотних активів, залежить від загального прибутку, можливої суми позикових коштів та інших факторів.

Тому ключовою проблемою управління оборотними активами є вибір джерел фінансування. Дослідження джерел фінансування оборотних коштів на багатьох підприємствах виявили брак оборотних коштів. Позикові позики мають конкретні фінансові витрати у підприємств, тому пасиви є основним джерелом оборотних активів на багатьох підприємствах.

Загальний аналіз джерел оборотних активів можна зробити, використовуючи таблицю нижче 2.3:

Таблиця 2.3

Джерела формування активів ТОВ «Дельта-5»

Показник	2017 р.	2018 р.	2019р.	Відхилення 2018 р. від 2017р.		Відхилення 2019р. від 2018р.	
				Абсол.	%	Абсол.	%
Майно підприємства, тис. грн	52,5	114,2	206,4	61,70	117,5	92,20	80,74
Власний капітал, тис. грн	29,2	89,5	185,9	60,30	206,51	96,40	107,71
Питома вага, %	55,62	78,37	90,07	22,75	40,91	11,70	14,92
Позикові кошти, тис. грн	23,3	24,7	20,5	1,40	6,01	-4,20	-17,00
Питома вага, %	44,38	21,63	9,93	-22,75	-51,27	-11,70	-54,08

За даними таблиці 2.3 видно, що більша частина майна підприємства сформована за рахунок власних коштів, які з 55,6% у 2017 році зросли до 90,07%. Відповідно, позикові кошти зменшили свою питому вагу з 44,38% у 2017 році до 9,93% у 2019 році. Це є свідченням, по-перше, прибуткової діяльності, за рахунок нерозподіленого прибутку формувався власний капітал. А по-друге, говорить про зменшення залежності підприємства від позикових коштів. Власні кошти повинні становити 30-60% усіх джерел оборотних активів, якщо їх частка менша, це може свідчити про фінансові проблеми на підприємстві.

На рисунку 2.2 подано динаміку зміни частки власного і залученого

капіталу, оборотних та необоротних активів ТОВ «Дельта-5».

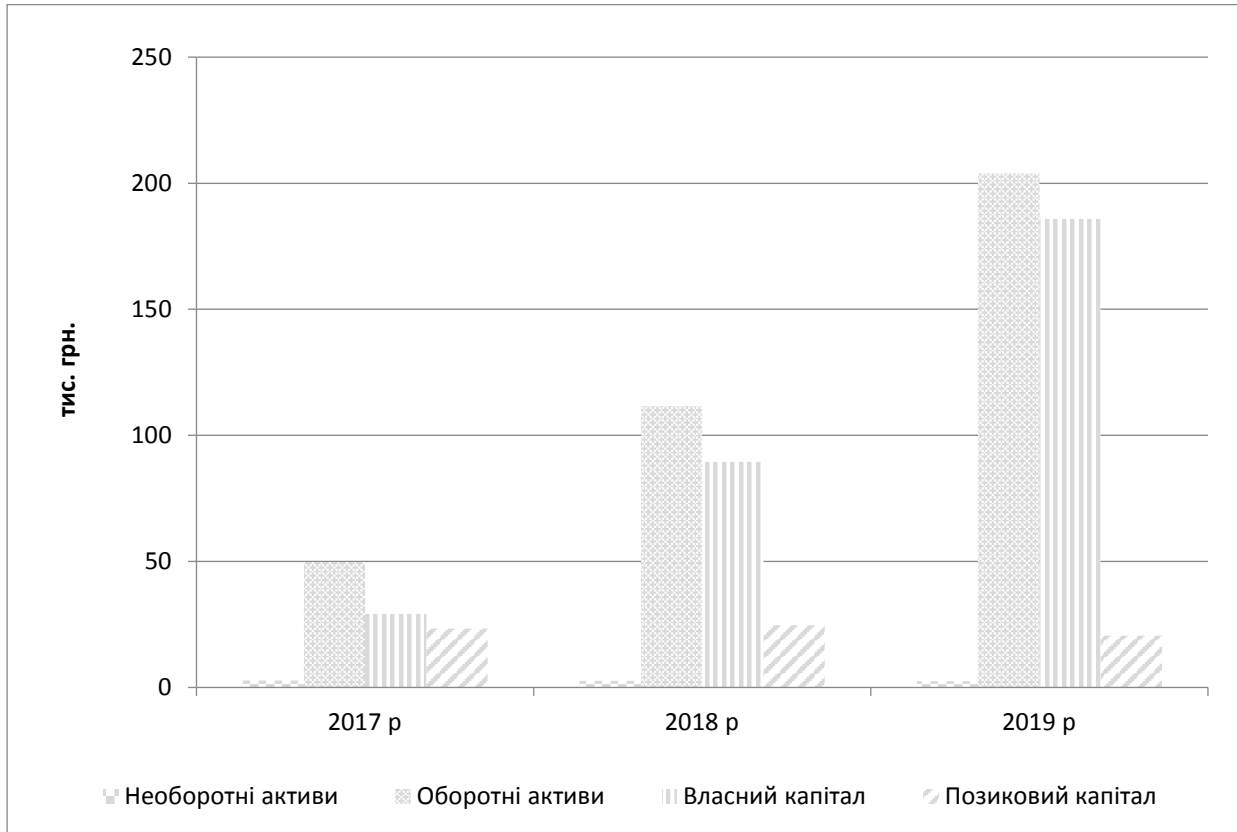

Рис. 2.2. Динаміка майна підприємства та джерел його формування

Як бачимо з рисунку 2.2, темпи росту власного капіталу значно швидше ніж позикового, та частка оборотних активів формується за рахунок власних коштів.

Для більш детальнішого аналізу позикових коштів, які формують оборотний капітал, зведемо данні у таблицю 2.4 та розрахуємо питому вагу кожної статті поточних зобов'язань.

Бачимо, що позиковий капітал сформований за рахунок інших поточних зобов'язань та поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом. Сума перших зобов'язань не змінюється щороку та складає 10,8 тис.грн, але питома вага яких зростає з 46,35% до 52,68%. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом знаходиться на одному рівні, але щороку зростає на 0,6 тис. грн в 2018 році та 0,1 тис. грн в 2019 році. Щодо питомої ваги, то вона коливається з 30,9% до 38,5%.

Таблиця 2.4

Аналіз структури позикового капіталу ТОВ «Дельта-5»

Показник	2017 р.	2018 р.	2019р.	Відхилення 2018 р. від 2017р.		Відхилення 2019р. від 2018р.	
				Абсол.	%	Абсол.	%
Позикові кошти, тис. грн	23,3	24,7	20,5	1,40	6,01	-4,20	-17,00
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, тис. грн	7,2	7,8	7,9	0,60	8,33	0,10	1,28
Питома вага, %	30,90	31,58	38,54	0,68	2,19	6,96	22,03
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, тис. грн	5,3	6,1	1,8	0,80	15,09	-4,30	0,00
Питома вага, %	22,75	24,70	8,78	1,95	8,57	-15,92	0,00
Інші поточні зобов'язання, тис. грн.	10,8	10,8	10,8	0,00	0,00	0,00	0,00
Питома вага, %	46,35	43,72	52,68	-2,63	-5,67	8,96	20,49

Бачимо, що позиковий капітал сформований за рахунок інших поточних зобов'язань та поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом. Сума перших зобов'язань не змінюється щороку та складає 10,8 тис. грн, але питома вага яких зростає з 46,35% до 52,68%. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом знаходиться на одному рівні, але щороку зростає на 0,6 тис. грн в 2018 році та 0,1 тис. грн в 2019 році. Щодо питомої ваги, то вона коливається з 30,9% до 38,5%.

Для характеристики джерел оборотних активів використовують показник - наявність власних джерел оборотних коштів.

Таблиця 2.5

Розрахунок джерел формування оборотних активів

Показник	2017 р.	2018 р.	2019р.
Власні кошти, тис. грн..	29,2	89,5	185,9
Необоротні активи, тис. грн..	2,8	2,6	2,5
Наявність власних оборотних засобів тис. грн..	26,4	86,9	183,4

Коефіцієнт наявності власних оборотних активів свідчить про те, що підприємство забезпечується власними джерелами фінансування. Найнадійніші партнери з великим оборотним капіталом. Ці компанії мають можливість виконувати свої зобов'язання та збільшувати масштаби своєї діяльності.

Наведені розрахунки у таблиці 2.5 та рис. 2.3 дають підставу для таких висновків. За звітний період на підприємстві значно покращилось становище щодо фінансування його потреби в оборотних активах. Сума власних оборотних активів різко зростає та у 2019 році підприємство вже має найбільше значення власних джерел формування оборотних активів у сумі 183,4 тис. грн., що є позитивним явищем.

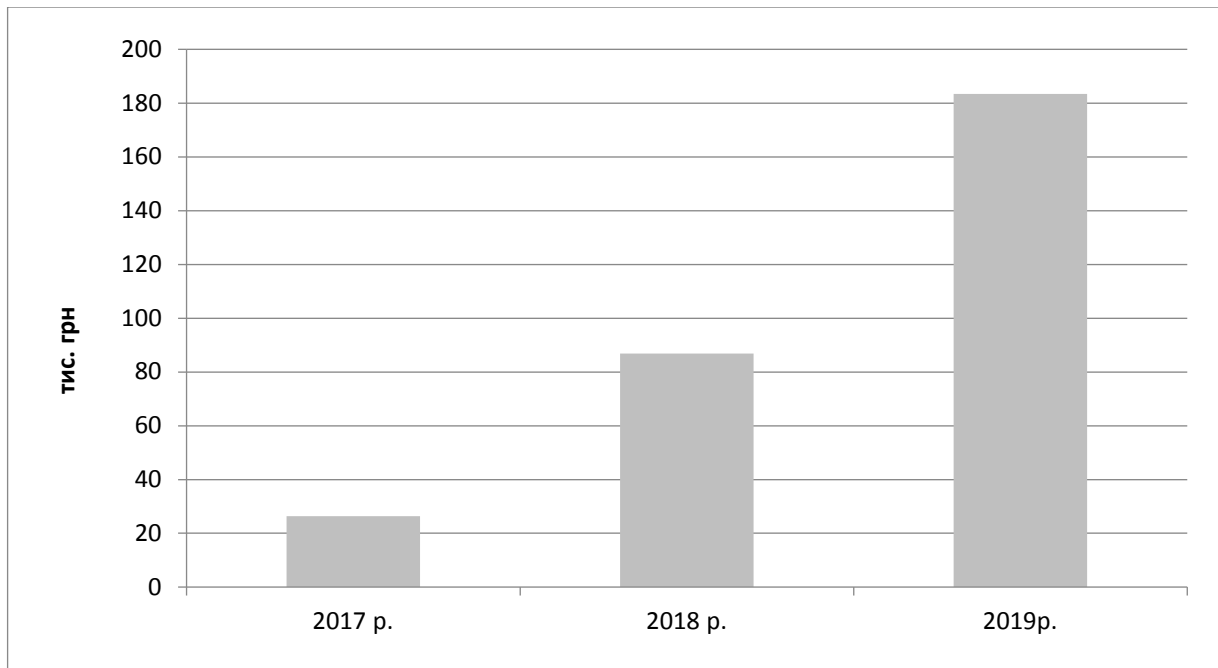

Рис. 2.3. Динаміка наявності власних оборотних коштів

Джерела оборотних активів впливають на їх оборотність. Особливості різних джерел походження та принципи диференційованого використання власних та позикових оборотних коштів впливають на ефективність використання оборотних фондів та загального оборотного капіталу. Раціональне формування цих джерел оборотних активів має значний вплив на виробничий процес, фінансові результати та фінансовий стан підприємства, сприяє досягненню мети з мінімальними оборотними активами, необхідними в цих умовах.

Структура оборотних активів - це відношення окремих складових оборотних коштів до оборотних, розподіл фондів за місцем розташування та вартістю в процесі відтворення [22]. Структура оборотних коштів та їх динаміка представлена у таблиці 2.6.

За даними таблиці 2.6 можна зробити висновок, що найбільш питому вагу в структурі оборотних активів підприємства має інша поточна дебіторська заборгованість: у 2017 році –96,58%, у 2018 році – 98,66%, у 2019 році – 98,43%. Порівнюючи з попередніми роками у 2019 році питома вага цього елемента зменшилась на 0,23%, але залишається домінуючим. Крім цього, простежується ріст дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом у абсолютному значенні з 1,6 тис. грн до 2,7 тис. грн. у 2019 році, але питома вага навпаки знизилася з 3,22% у 2017 році до 1,32% у 2019. Все це свідчить про не якісне управління розрахунками підприємства.

Структура активів з великим боргом та низькою грошовою вагою може свідчити про проблеми з маркетинговою політикою компанії. Дебіторська заборгованість та готівка на підприємстві повинні бути зведені до мінімуму. Таким чином, формування оптимальної суми дебіторської заборгованості на підприємстві можливе лише за умови здійснення ефективного управління дебіторською заборгованістю, що дозволить отримати вигідні контракти на поставку продукції та відібрати оптимальні сучасні форми розрахунків з боржниками, стимулюючи виробництво одночасно отримання прибутку від наданих комерційних позик. Кошти повинні бути мінімізовані за певних умов: своєчасна оплата рахунків кредиторів, залучення вільних коштів в обіг.

Таблиця 2.6

Аналіз структури й динаміки оборотних активів ТОВ «Дельта-5»

Показник	2017 р.	2018 р.	2019р.	Відхилення 2018 р. від 2017р.		Відхилення 2019р. від 2018р.	
				Абсол.	%	Абсол.	%
Оборотні активи всього, тис .грн, з них:	49,7	111,6	203,9	61,90	124,55	92,30	82,71
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, тис .грн	1,6	1,5	2,7	-0,10	-6,25	1,20	80,00
Питома вага, %	3,22	1,34	1,32	-1,88	-58,25	-0,02	-1,48
Інша поточна дебіторська заборгованість, тис. грн	48	110,1	200,7	62,10	129,38	90,60	82,29
Питома вага, %	96,58	98,66	98,43	2,08	2,15	-0,23	-0,23
Грошові кошти, тис. грн	0,1		0,5	-0,10	-100,0	0,50	-
Питома вага, %	0,20	0,00	0,25	-0,20	-100,0	0,25	-

Дебіторська заборгованість має значну частку в оборотних активах і суттєво впливає на фінансовий стан підприємства. У процесі аналізу дебіторської заборгованості важливо контролювати взаємозв'язок між дебіторською та кредиторською заборгованістю. Деякі економісти - теоретики вважають, що це свідчить про раціональне використання ресурсів, оскільки

компанія залучає більше грошей, ніж відволікає від обороту. Але бухгалтери - практики оцінюють цю ситуацію лише негативно, оскільки підприємству доводиться погашати борги незалежно від суми дебіторської заборгованості.

Згідно з фінансовою звітністю можна визначити ряд показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості [20].

До цих показників належать:

1. Оборотність дебіторської заборгованості:

$$O_o = \frac{B}{D}, \quad (2.5)$$

де O_o – оборотність дебіторської заборгованості;

B – виручка від реалізації продукції;

D – дебіторська заборгованість.

2. Період погашення дебіторської заборгованості :

$$P_o = \frac{360}{O_o}, \quad (2.6)$$

де P_o – період погашення дебіторської заборгованості;

3. Відношення дебіторської заборгованості до виручки від реалізації:

$$D_z = \frac{D}{B}, \quad (2.7)$$

де D – величина дебіторської заборгованості за період;

B – виручка від реалізації.

Розрахунок показників стану дебіторської заборгованості розглянемо за даними наступної таблиці 2.8.

За даними таблиці 2.7 можна зробити висновок, що у 2019 році відбулось зменшення оборотності дебіторської заборгованості, тобто збільшилась тривалість оборотності дебіторської заборгованості майже в 3 рази, що негативно впливає на фінансовий стан підприємства.

В цілому дебіторська заборгованість в складі виручки від реалізації значно зросла, а саме з 17% у 2017 році до 35% у 2019 році, тобто значна кількість виручки від реалізації не надходить на підприємство у вигляді грошових коштів. Розглядаючи оборотність дебіторської заборгованості, слід відмітити її

зниження майже втричі з 6 у 2017 році до 2,83 у 2019 році, що призвело й до вповільнення періоду погашення з 60 днів до 127 днів. Тобто, в 2017 році підприємство з одного боку мало негативні наслідки діяльності, а саме збитки, але його розрахунки з контрагентами були більш сприятливими.

Таблиця 2.7

Розрахунок показників стану дебіторської заборгованості

Показник	2017 р	2018 р	2019р
Виручка від реалізації, тис. грн..	298,8	514,1	574,9
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	49,6	111,6	203,4
Оборотність дебіторської заборгованості	6,02	4,61	2,83
Період погашення дебіторської заборгованості, дн	60	78	127
Відношення дебіторської заборгованості до виручки від реалізації продукції	0,17	0,22	0,35

Грошові оборотні кошти займають найменшу питому вагу в структурі оборотних активів підприємства, прослідковується навіть відсутність грошових коштів у 2018 році, це є негативною тенденцією.

Таким чином, можна стверджувати що діяльність підприємства в 2019 році значно погіршилась, про що свідчить падіння суми грошових коштів та накопичення дебіторської заборгованості.

2.4. Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства

Фінансова стійкість підприємства - одна з найважливіших особливостей фінансового стану підприємства, яка характеризує результати його поточного, інвестиційного та фінансового розвитку, забезпечує необхідну інформацію для інвесторів та відображає здатність компанії погашати борги та зобов'язання і збільшити свій економічний потенціал.

Ефективність використання оборотних активів суттєво впливає на ефективність діяльності підприємства та його фінансовий стан.

Для кожного економічного суб'єкта існує внутрішня, фінансова та загальна стабільність. Внутрішня стабільність досягається за такого стану економіки підприємства, який забезпечує досить високий фінансовий результат його діяльності. Фінансова стабільність досягається за допомогою стабільної переваги доходів над витратами, вільного маневрування коштами та стійкого економічного зростання. Загальна стабільність характеризується позитивним балансом чистого грошового потоку [18].

Це означає, що фінансова стабільність - це фінансово-економічний стан підприємства, в якому платоспроможність має тенденцію до стабілізації, а відношення власного капіталу до боргу знаходиться в межах, що забезпечують цю платоспроможність [13].

Фінансова стійкість підприємства характеризується системою фінансових показників. Вони розраховуються як відношення абсолютних активів та пасивів балансу. Проводиться аналіз фінансової стійкості, зведений у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Розрахунок показників фінансової стійкості ТОВ «Дельта-5»

Показник	Норматив	2017 р	2018 р	2019 р
Коефіцієнт ефективності використання фінансових ресурсів	Понад 0,15	-1,12	0,53	0,47
Коефіцієнт незалежності	Від 0,5 до 0,8	0,56	0,78	0,90
Коефіцієнт фінансової залежності	Понад 1,9	1,80	1,28	1,11
Коефіцієнт фінансової стійкості	Понад 0,6	0,56	0,78	0,90
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,5	0,53	0,78	0,90
Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу	Менш як 1,0	0,80	0,28	0,11
Коефіцієнт фінансування	Понад 1,0	1,25	3,62	9,07

Коефіцієнт ефективності використання всіх активів підприємства показує суму балансового прибутку, необхідну на 1 грн. ресурсів. На підприємствах з науково обґрунтованою системою використання трудових, матеріальних та грошових ресурсів ця кількість завжди вища.

За умови, що величина цього коефіцієнту більша за 0,15 починаючи з 2018 року, підприємство зможе здійснювати розширене відтворення. Тобто коефіцієнт ефективності використання всього майна значно вище за нормативне значення. У 2017 році значення коефіцієнту було негативне, потім в 2018 році підприємство отримало прибуток та вже здійснює свою діяльність ефективніше. В 2019 році підприємство трохи знизило ефективність використання ресурсів, хоча й наростило прибуток.

Коефіцієнт концентрації капіталу характеризує частку власників підприємств у загальній сумі коштів, що виділяються на його діяльність. Чим вище значення цього коефіцієнта, тим більше компанія фінансово стабільна і незалежна від зовнішніх кредиторів. Найчастіше вважається, що частка власного капіталу повинна становити не менше 0,6 (60%). Кредитори частіше інвестують у компанію з високим капіталом, оскільки вона частіше повертає борг за власний рахунок. Високе значення коефіцієнта доводить довіру банків до компанії, а отже, і їх фінансову довіру. Низьке значення цього коефіцієнта свідчить про неможливість отримати банківську позику, що є попередженням для інвесторів та кредиторів. На даному підприємстві прослідковується зростання цього коефіцієнта з 0,56 до 0,9, що свідчить про фінансову стійкість і незалежність підприємства від зовнішніх кредиторів.

Коефіцієнт фінансової залежності є оберненим показником до коефіцієнта незалежності. Зростання цього коефіцієнта в динаміці означає збільшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства. Якщо його вартість близька до одиниці (або 100%), це означає, що власники повністю фінансують свій бізнес, якщо вона перевищує одиницю - навпаки. У 2017 році коефіцієнт фінансової залежності становив 1,8 у 2019 році – 1,11, тобто ресурси підприємства майже повністю сформовані зі власних джерел.

Коефіцієнт фінансової стійкості характеризується часткою всіх джерел, завдяки чому підприємство може використовувати загальну вартість активів у своїх повсякденних операціях без кредитних та обмежувати використання короткострокових позик для активів компанії. У цьому випадку коефіцієнт фінансової стійкості падає внаслідок зменшення власного капіталу та довгострокових позик та стоку поточного боргу компанії.

Кількість коефіцієнту власного оборотного капіталу зменшується залежно від нормативної величини, структура визначається як незалежна, а підприємство неплатоспроможне. В нашому випадку прослідковується постійне зростання коефіцієнта забезпеченості власними оборотними коштами, у зв'язку з нарощуванням власного капіталу в 2019 році.

Відношення позикового капіталу до власного капіталу є найпоширенішою оцінкою фінансової стійкості компанії. Зростання динаміки цього коефіцієнта свідчить про збільшення залежності компанії від зовнішніх інвесторів та кредиторів, тобто про певне зниження фінансової стійкості. За даними таблиці прослідковується зниження даного коефіцієнта з 0,8 в 2017 році до 0,11 у 2019 році, що позитивно впливає на фінансовий стан підприємства. Коефіцієнт значно менше 1 і означає, що на кожну 1 грн. власних коштів припадає лише 11 коп. позичених.

Аналіз сукупності всіх показників дозволяє зробити висновок, що незалежність і фінансова стійкість підприємства у 2019 році значно покращилось у зв'язку з ростом власного капіталу підприємства.

Аналізу структури активів та оборотних активів достатньо для оцінки стану активів та наявності коштів на підприємстві для погашення боргу, проте недостатньо відповісти на питання, наскільки вигідно вкладати гроші в ці компанії. Отже, ще одним напрямком аналізу фінансового стану компанії, як для внутрішніх, так і для зовнішніх користувачів інформації, є детальне вивчення ліквідності та платоспроможності компанії.

Однією з умов стабільного функціонування компанії на ринку в поточному та майбутніх періодах є забезпечення своєчасних розрахунків з

постачальниками, банками, бюджетом та працівниками. І це можливо лише за умови оптимальної структури наявних оборотних активів достатнього розміру та ступеня ліквідності. Для погашення своїх зобов'язань фірми повинні мати певну суму оборотних коштів, яка визначається ліквідністю їх активів.

Ліквідність - це здатність перетворити активи в гроші, щоб покрити всі необхідні платежі.

1. Найбільш ліквідні активи (A1) – це суми за всіма статтями коштів та їх еквівалентів і короткотермінові фінансові вкладення.

2. Активи, які швидко реалізуються (A2) – це активи, для перетворення яких на гроші потрібний певний час.

3. Активи, що реалізуються повільно (A3) – це статті розділу 2 балансу активів, що включають запаси та інші оборотні активи. Іноді певні запаси вимагають додаткової обробки для продажу, що займає час.

4. Активи, що важко реалізуються (A4) – це активи, які передбачено використовувати в господарській діяльності протягом тривалого періоду:

Пасиви балансу відповідно до строків погашення зобов'язань групуються так:

1.Негайні пасиви (П1) – це кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги

2. Короткострокові пасиви (П2) – це інші поточні зобов'язання

3. Довгострокові пасиви (П3)

4. Постійні пасиви (П4) – власний капітал

Підприємство буде ліквідним, якщо його оборотні активи перевищують поточні зобов'язання. Це означає, що якщо оборотний капітал фірми складається повністю із коштів (грошей) та короткострокової дебіторської заборгованості, то така фірма вважається більш ліквідною, ніж тоді, коли оборотні кошти фірми складаються в основному із запасів. Отже, для оцінки фактичного рівня ліквідності компанії необхідно проаналізувати ліквідність балансу (таблиця 2.9):

Ліквідність балансу оцінюється з метою визначення кредитоспроможності компанії. Ліквідність балансу - це рівень покриття зобов'язань суб'єкта

господарювання його активами, строки погашення яких відповідають строку погашення зобов'язань.

Другим кроком в аналізі ліквідності компанії є розрахунок та аналіз основних відносних коефіцієнтів ліквідності. Коефіцієнти ліквідності дають вам уявлення не лише про платоспроможність компанії в певний день, а й у надзвичайних ситуаціях.

Основні показники ліквідності:

1. Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття, поточний коефіцієнт) дає загальну оцінку платоспроможності компанії і розраховується за формулою:

$$K_{з.л} = \frac{A1 + A2 + A3}{П1 + П2} \quad (2.8)$$

Він показує, скільки гривень оборотних активів компанії в одній гривні поточних зобов'язань. Отже, якщо оборотні активи перевищують короткострокові зобов'язання, підприємство вважається ліквідним. Теоретичне значення цього коефіцієнта встановлено на рівні 2 - 2,5. Однак на практиці під впливом форм розрахунку, оборотності оборотного капіталу, галузі та інших характеристик підприємства цілком задовільні результати можуть мати значно нижче (але перевищує одне) значення сукупного показника.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності - цей коефіцієнт семантично схожий на коефіцієнт покриття, лише розраховується для вузького діапазону оборотних активів, коли в розрахунок не входить найменш ліквідна їх частина - запаси:

$$K_{ш.л} = \frac{A1 + A2}{П1 + П2} \quad (2.9)$$

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності:

$$K_{абс.л} = \frac{A1}{П1 + П2} \quad (2.10)$$

Цей показник показує, яку частину вашого короткострокового боргу можна негайно погасити, якщо це необхідно. Теоретично достатнє значення для коефіцієнта абсолютної ліквідності становить 0,2 - 0,35.

Вага буде абсолютно ліквідним, якщо він відповідає наступним умовам

- Найбільш ліквідні активи перевищують негайні пасиви або дорівнюють їм $A1 \geq П1$;

- Активи, що швидко реалізуються, дорівнюють короткостроковим пасивам, або більші за них $A2 \geq П2$;

- Активи, що реалізуються повільно, дорівнюють довгостроковим пасивам або більші за них $A3 \geq П3$;

- Активи, що важко реалізуються, менші за постійні пасиви $A4 \leq П4$.

Якщо на підприємстві виконуються перші три умови, має бути виконана остання, оскільки це вказує на те, що підприємство має власні оборотні активи.

Визначте ліквідність балансу, порівнюючи результати по кожній групі балансових активів та пасивів, склавши таблицю 2.9.

Таблиця 2.9

Ліквідність балансу ТОВ «Дельта-5»

Актив	2017 р	2018 р	2019р
1.Найбільш ліквідні активи, (A1).	0,1	0	0,5
2.Активи, що швидко реалізуються, (A2).	49,6	111,6	203,4
3.Активи,що реалізуються повільно, (A3).	0	0	0
4.Активи, що, важко реалізуються (A4).	2,8	2,6	2,5
Баланс	52,5	114,2	206,4
Пасив			
1.Негайні пасиви, (П1).	0	0	0
2. Короткострокові пасиви, (П2).	23,3	24,7	20,5
3. Довгострокові пасиви, (П3).	0,0	0	0
4. Постійні пасиви, (П4).	29,2	89,5	185,9
Баланс	52,5	114,2	206,4
Загальний коефіцієнт ліквідності	2,13	4,52	9,95
Коефіцієнт швидкої ліквідності	2,13	4,52	9,95
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,00	0,00	0,02

За даними таблиці 2.11 маємо:

2017 рік	2018 рік	2019 рік
$A1 > П1$	$A1 = П1$	$A1 > П1$
$A2 > П2$	$A2 > П2$	$A2 > П2$
$A3 = П3$	$A3 = П3$	$A3 = П3$
$A4 > П4$	$A4 > П4$	$A4 > П4$

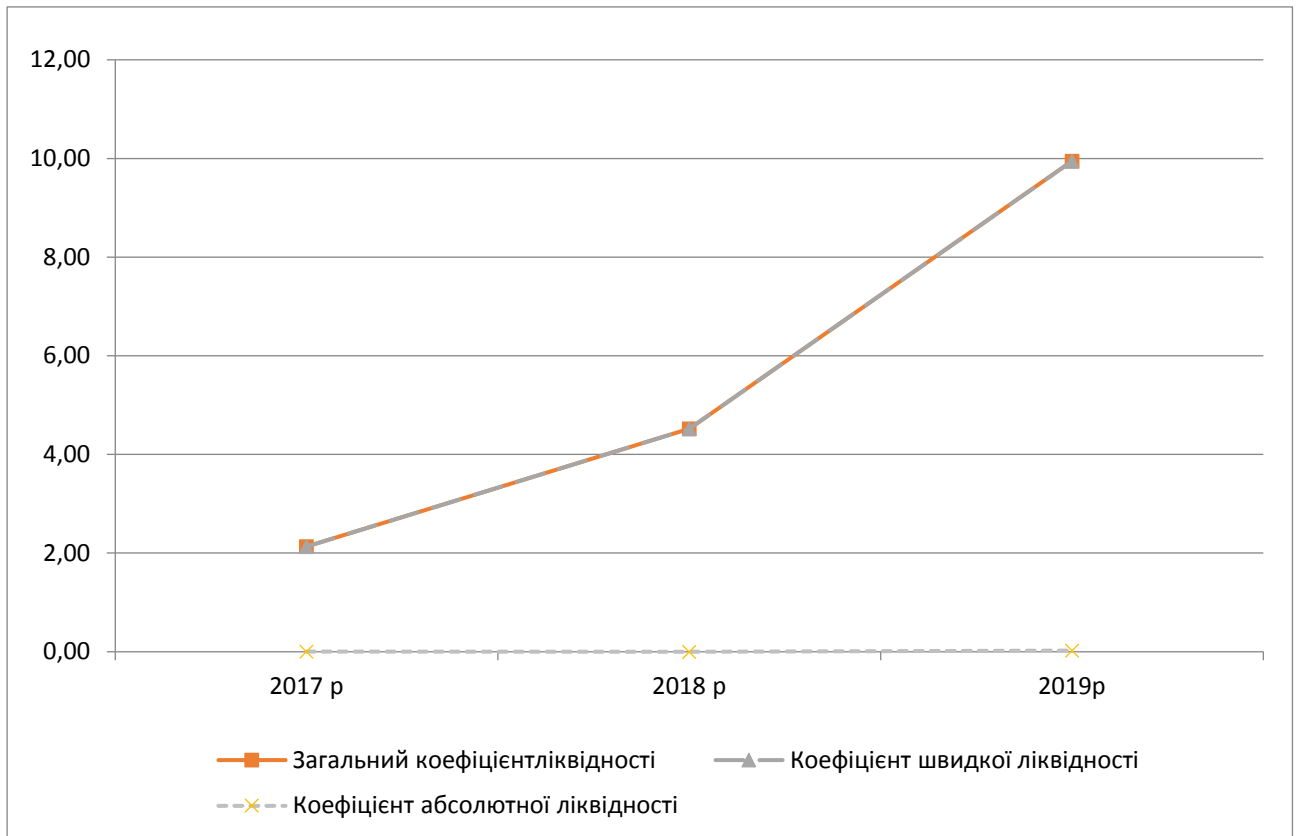

Рис. 2.4. Динаміка коефіцієнтів ліквідності

Як видно, у 2017 – 2019 роках прослідковується нестача найбільш ліквідних активів, їх сума не перевищує 1 тис. грн., але у підприємства не має негайних пасивів, тому це не впливає на його ліквідність.

Порівнюючи найбільш ліквідні активи та активи, які швидко реалізуються, з дуже терміновими короткостроковими зобов'язаннями та поточними зобов'язаннями, можна визначити поточну ліквідність, яка вказує на платоспроможність (або неплатоспроможність) підприємства найближчим часом.

Взагалі можна вважати у підприємства ліквідний баланс, так як усі умови ліквідності впродовж трьох років аналізу виконуються.

Загальний коефіцієнт ліквідності з 2017 року до 2019 року значно збільшився и становив 9,95. Значення коефіцієнта покриття у 2019 році задовольняє співвідношенню 1: 1, можна висновувати, що підприємство немає значних оборотних коштів, сформовані завдяки позикових джерел. Тобто, завдяки росту власного капіталу та формування за його рахунок не тільки необоротних, але і оборотних активів, що позитивно вплинуло на загальну ліквідність підприємства.

За даними таблиці коефіцієнт швидкої ліквідності теж стрімко зростає у 2019. Оптимальне значення цього коефіцієнта становить 1,5, однак, за умов ринкової економіки практично багато підприємств мають нижчий коефіцієнт швидкої ліквідності і становить 0,7 - 0,8. На аналізованому підприємстві цей показник у 2017 и 2018 році був у межах 2,13 та 4,52, а у 2019 – він зріс теж до 9,95, що говорить про достатню кількість коштів для погашення поточних зобов'язань.

З коефіцієнтом абсолютної ліквідності теж простежується зростання з 0 до 0,02.

Отже, підприємство характеризується високим ступенем ліквідності, та це дає підстави констатувати про спроможність підприємства погасити усі свої борги.

Висновки по розділу 2

В розділі дана характеристика підприємства, його основних напрямів діяльності, що є першочерговим при початку аналізу фінансового-господарської діяльності.

Наступним кроком в розділі здійснено аналіз поточного фінансового стану фінансових ресурсів підприємства по рокам. Результатом фінансового аналізу

стало визначення фінансової стійкості та незалежності підприємства та визначення фінансових ресурсів.

За проаналізованими даними можна зробити висновок, що протягом 2017 - 2019 років прослідковується поступове покращення фінансового стану підприємства за рахунок рентабельного використання фінансових ресурсів, особливо оборотних активів, що призвело до появи прибутку у підприємства

Дані аналізу свідчать про стійкий фінансовий стан підприємства. Це зумовлено тим, що значна частина джерел власних коштів спрямувалась у необоротні та оборотні активи.

Негативним є нарощування дебіторської заборгованості та скорочення періоду її погашення майже до півріччя.

Аналіз сукупності всіх показників дозволяє зробити висновок, що незалежність і фінансова стійкість підприємства у 2019 році значно покращилося у зв'язку з ростом власного капіталу підприємства. У 2017 – 2019 роках прослідковується нестача найбільш ліквідних активів для покриття негайних пасивів, але це не вплинуло на ліквідність, так як у підприємства не має кредиторської заборгованості та товари та короткострокових банківських кредитів.

Отже, в наступному розділі будуть сплановані основні показники діяльності підприємства у наступні періоди.

РОЗДІЛ 3.

ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОЛПШЕННЯ
ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ДЕЛЬТА-
5»

3.1. Планування основних показників діяльності підприємства методом екстраполяції минулих періодів

Добре підготовлений прогноз показників діяльності компанії допоможе вам спланувати очікувані результати з часом. Це дозволить вчасно виявити проблеми та вжити заходів щодо запобігання кризам. Прогнозування результатів компанії також може допомогти визначити тенденції продажів, затримки платежів клієнтів та спланувати придбання основних засобів.

У таблиці 3.1 наведені дані на основі яких здійснюється фінансове прогнозування показників діяльності підприємства ТОВ «Дельта-5»

Таблиця 3.1

Фактичні показники для проведення прогнозування показників діяльності підприємства

Показник	2017	2018	2019
Актив	52,5	114,2	206,4
Власний капітал	29,2	89,5	185,9
Чистий дохід від реалізації	298,8	514,1	574,9
Чистий прибуток	-58,9	60,3	96,4

Залежність фактичного доходу та витрат від фактору часу демонструється шляхом побудови різних типів ліній тренду. Це визначає, який рядок буде точніше відображати подальший стан підприємства, змінні в кореляційно-регресійній моделі.

Екстраполяційне прогнозування можливих значень показників, що характеризують фінансовий стан підприємства, а саме сукупних активів,

власного капіталу, чистого продажу та чистого прибутку. За даними фінансової звітності, на рис. 3.1 – 3.4. представлені результати прогнозування. Адекватною являється побудова поліноміальної моделі

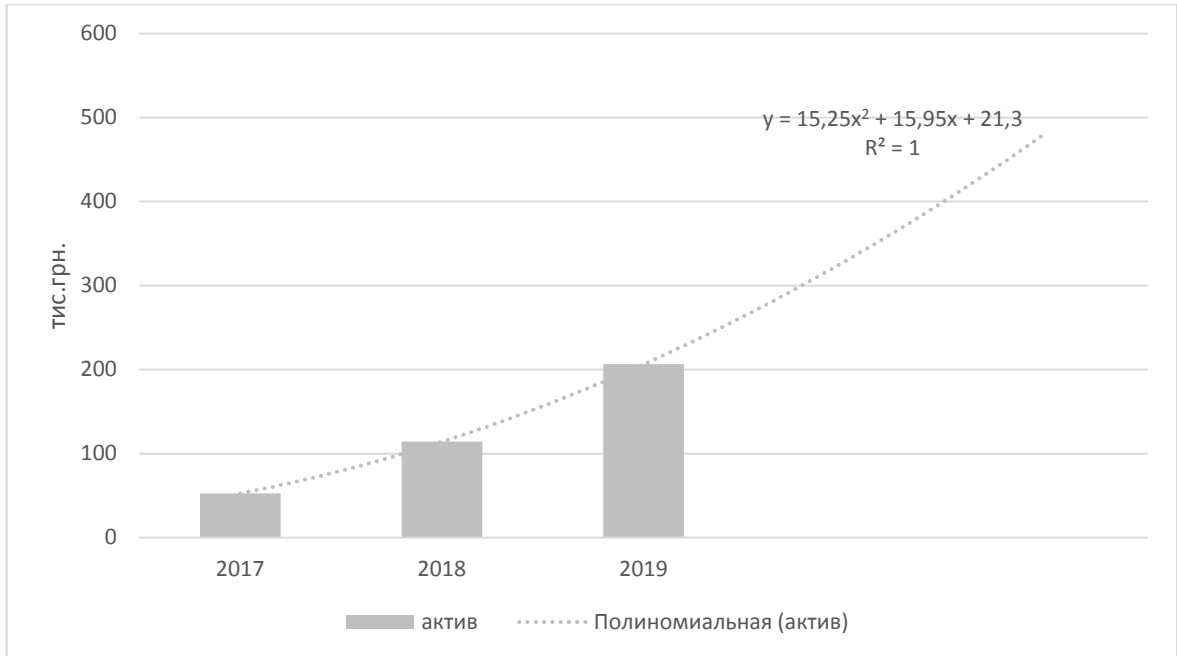

Рис.3.1. Прогноз сукупних активів ТОВ «Дельта-5»

Виходячи з рисунку 3.1, підприємство при збереженні поточного стану буде постійно нарощувати сукупні активи, при чому коефіцієнт детермінації $R^2=1$.

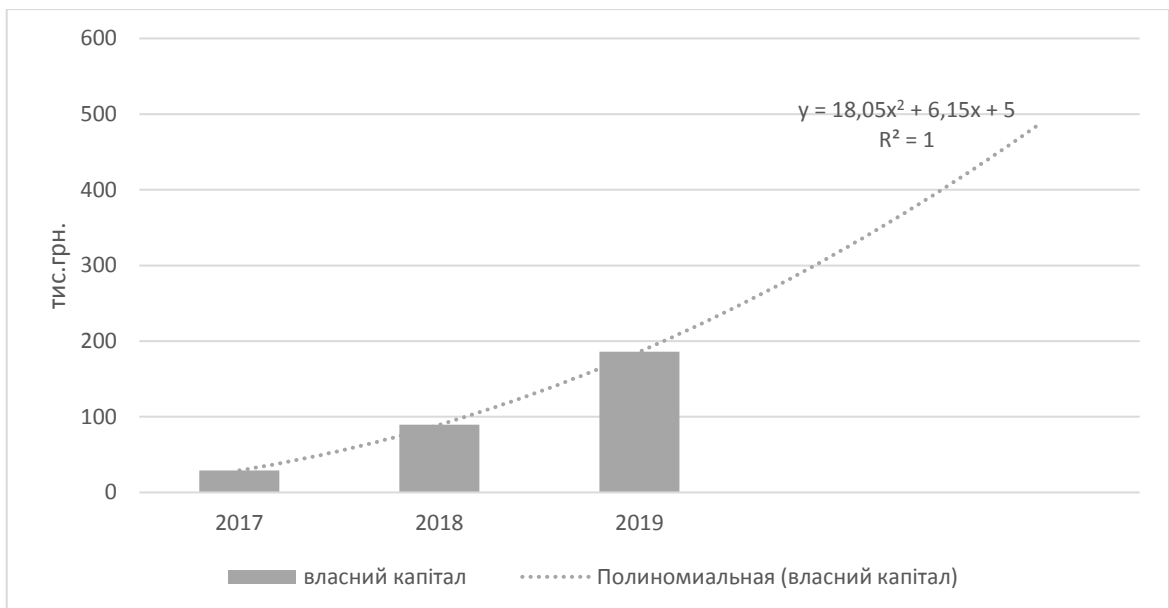

Рис. 3.2. Прогноз власного капіталу ТОВ «Дельта-5»

Також простежується позитивна тенденція щодо й зростання власного капіталу в наступні періоди. Коефіцієнт детермінації $R^2=1$. Нарощування власного капіталу можливо за рахунок нерозподіленого прибутку, тому підприємство повинно нарощувати виручку від реалізації та зменшувати собівартість.

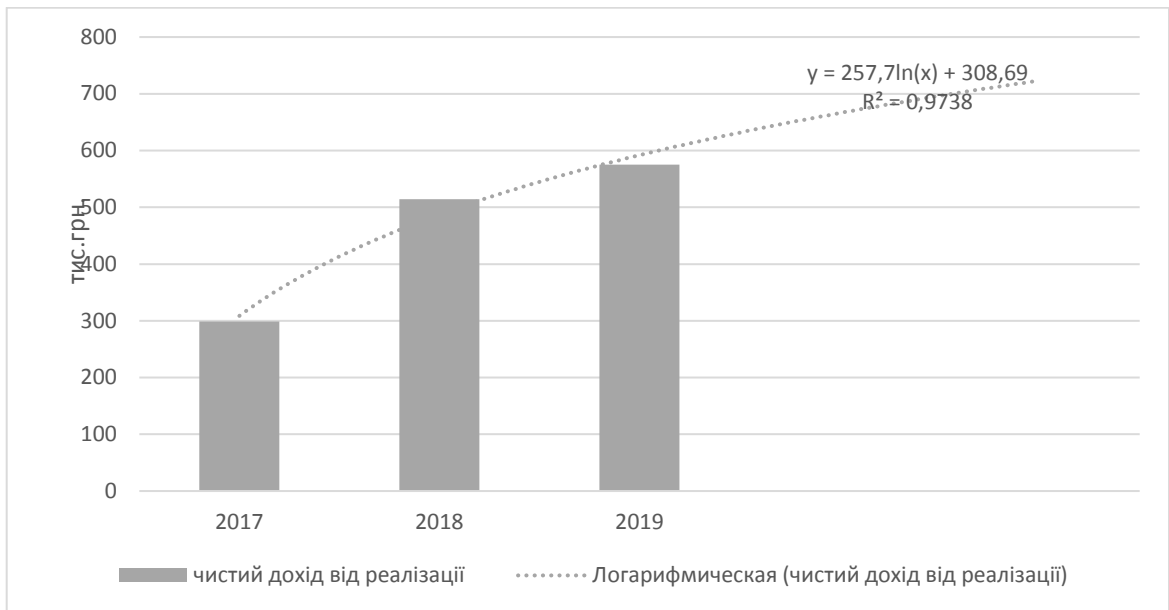

Рис. 3.3. Прогноз чистого доходу від реалізації ТОВ «Дельта-5»

Зростання чистого доходу від реалізації прогнозується дуже швидкими темпами, що є позитивною тенденцією. Коефіцієнт детермінації $R^2=0,9738$

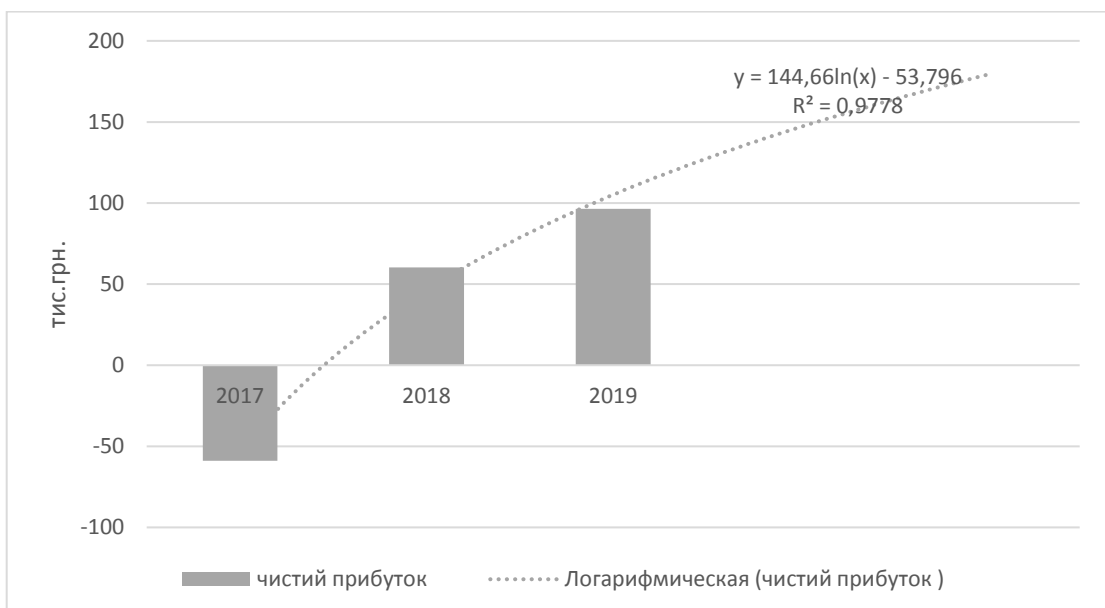

Рис. 3.4. Прогноз чистого прибутку ТОВ «Дельта-5»

По проведеним оцінкам, при збереженні загальних умов функціонування підприємства та базових положень фінансової політики, що використовується при управлінні його активами і пасивами, очікуваний чистий прибуток у 2020 р. може зрости в 1,5 рази та скласти 146,7 тис. грн., чистий дохід від реалізації - на 15% до 665,9 тис. грн. При цьому загальна балансова вартість майна підприємства збільшиться до 329 тис. грн.

Проведено екстраполяційне прогнозування можливих значень коефіцієнтів, які характеризують фінансовий стан підприємства, а саме ліквідності, автономії та рентабельності (табл. 3.2). За даними фінансового аналізу, на рис. 3.5 – 3.7 представлені результати прогнозування. Адекватною являється побудова поліноміальної моделі

Таблиця 3.2

Фактичні показники фінансового стану для проведення прогнозування

Показник	2017	2018	2019
Загальний коефіцієнт ліквідності	2,13	4,52	9,95
Коефіцієнт незалежності	0,56	0,78	0,90
Рентабельність активів	-112,19	52,80	46,71
Рентабельність власного капіталу	-201,71	67,37	51,86

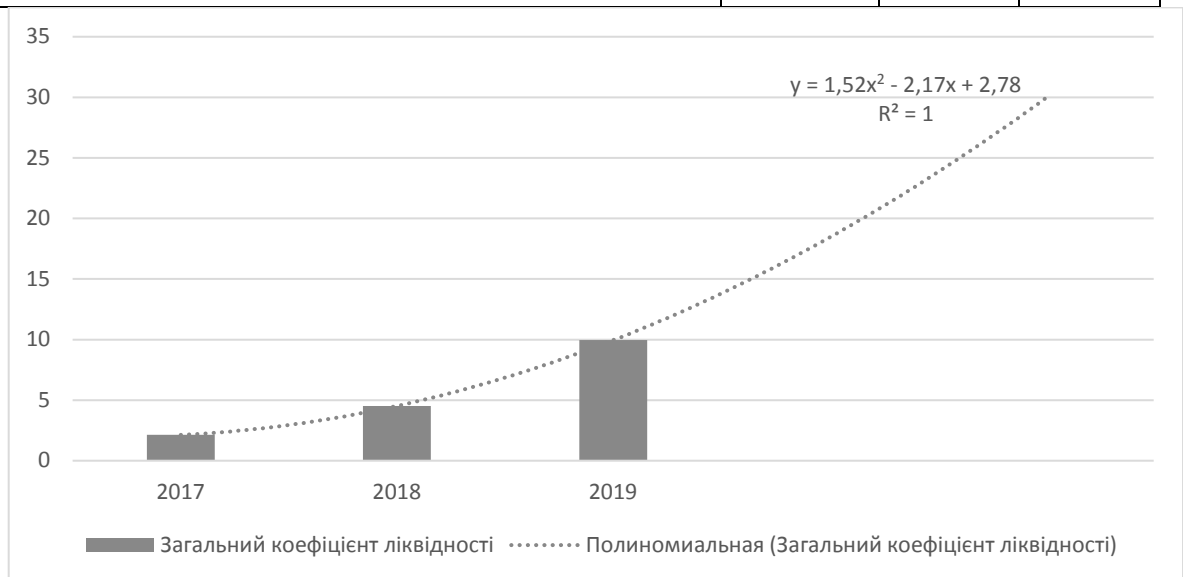

Рис. 3.5. Прогноз показників ліквідності ТОВ «Дельта-5»

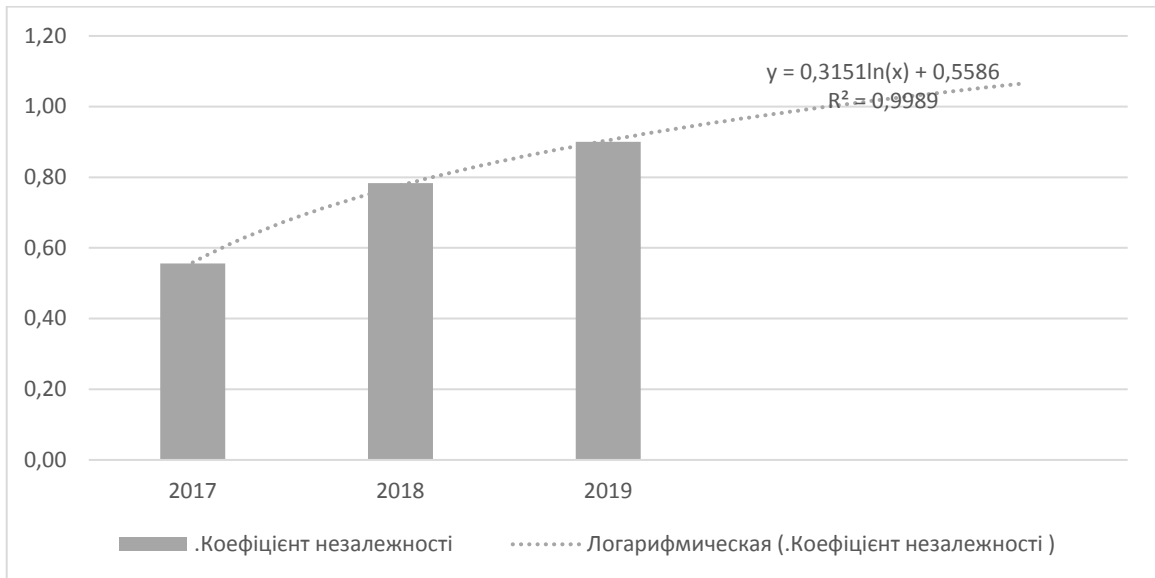

Рис. 3.6. Прогноз коефіцієнту незалежності ТОВ «Дельта-5»

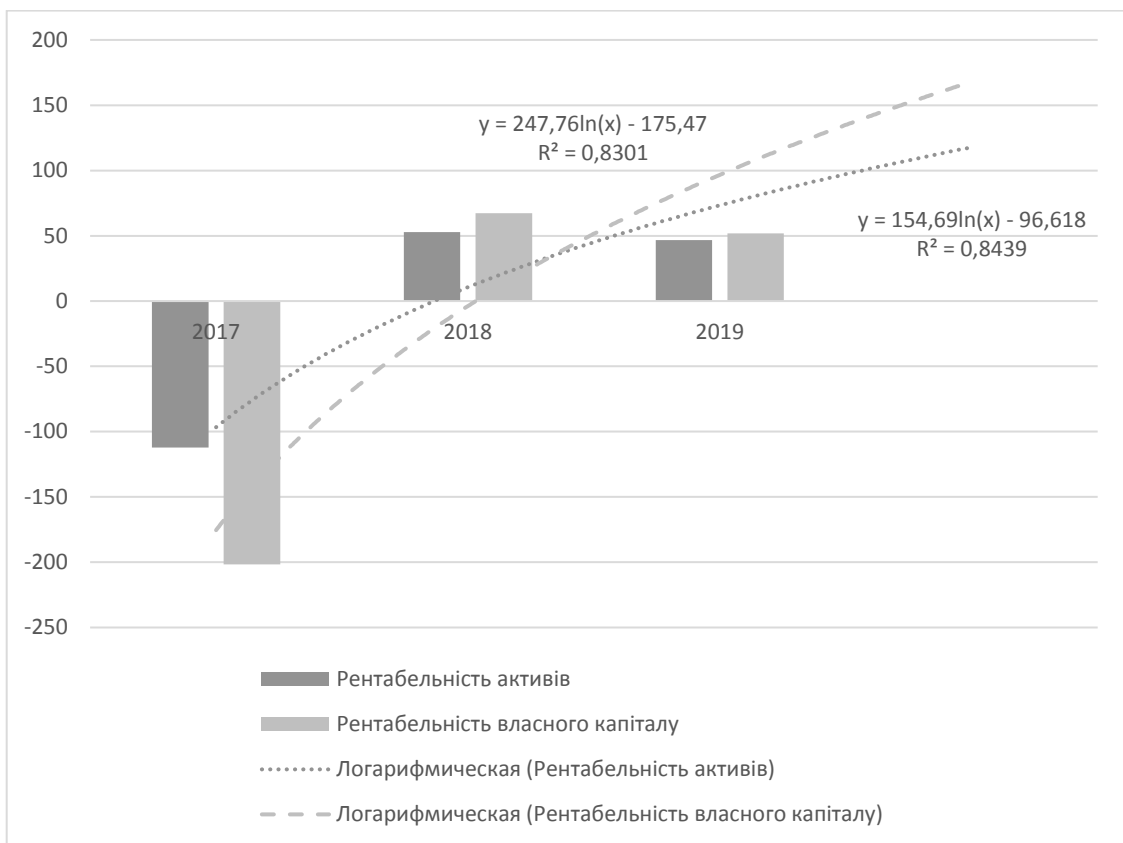

Рис. 3.7. Прогноз показників рентабельності ТОВ «Дельта-5»

Таким чином, результати прогнозу основних коефіцієнтів, які характеризують ліквідність, фінансову стійкість та прибутковість підприємства

показав, що при збереженні поточних тенденцій підприємство може значно покращити свій фінансовий стан. А саме прогнозується зростання коефіцієнту загальної ліквідності в 2 рази з 9,95 до 18,42, що з одного боку є доброю тенденцією, але при в рахуванні того, що основні оборотні активи формуються у вигляді дебіторської заборгованості, це не досить позитивний прогноз.

Коефіцієнт незалежності прогнозується з 0,9 до 0,99, що теж є свідченням не достатньо ефективною політики формування фінансових ресурсів підприємства, так як вартість власного капіталу може бути більше ніж вартість короткострокових банківських кредитів та кредиторської заборгованості за товари.

Показники рентабельності матимуть позитивні значення (117% рентабельність активів та 167% рентабельність власного капіталу).

Тому підприємству необхідно впроваджувати відповідні заходи щодо збереження фінансового стану та нарощування прибутків.

3.2. Планування основних показників балансу підприємства на підставі показників ліквідності та платоспроможності

Важливим завданням досліджуваного підприємства є збалансування обсягів шляхом залучення різних джерел фінансування своєї діяльності з напрямками володіння активами, відповідно до основних принципів фінансування. Її вирішення вимагає чіткого уявлення про оптимальну структуру балансу ліквідного, платоспроможного та фінансово життєздатного підприємства, усі відносні оцінки якого відповідають нормативним значенням, на основі яких фінансові менеджери можуть прийняти рішення про збільшення чи зменшення певні активи та пасиви.

Формування необхідного обсягу та якості оборотних коштів у майні - одне з найскладніших завдань, яке вирішується в процесі фінансового планування підприємства. Створення оборотних коштів передбачає аналіз та планування співвідношення власного капіталу та боргу.

Аналізуючи структуру оборотних коштів, необхідно визначити, яким має бути співвідношення власного та залученого оборотного капіталу. Величина чистого оборотного капіталу не повинна бути менше 10% від загальної суми оборотних активів [24].

Для підтримки постійної платоспроможності та створення ефективної системи контролю динаміки фінансового стану підприємств доцільно мати ряд обмежень чистого оборотного капіталу, в межах яких вони можуть безпечно змінювати його розмір. З цією метою ми будемо нормалізувати вартість оборотних активів та короткострокових зобов'язань щодо суми грошових коштів та їх еквівалентів, які характеризуються найвищою ліквідністю, і наявність яких є основним фактором, що визначає операційну платоспроможність підприємств [5].

Початковою ідеєю процедури планування балансу є розгляд усіх відносних коефіцієнтів крізь призму оцінки ліквідності, тобто вираження обсягів складових сукупного балансу з використанням результатів групування активів за ліквідністю та зобов'язань за строками погашення.

У процесі планування будемо спиратимемося на стандарти показників, представлені в методологічному дослідженні Міністерства фінансів та Міністерства економіки України [28-30].

Таблиця 3.3

Показники фінансового стану підприємства, для яких встановлено нормативні значення згідно з офіційними вітчизняними методиками

Назва показника	Порядок розрахунку	Норматив
Методика Міністерства економіки України [29]		
Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності	$(OA + BМП) / ПЗ$	>1,5
Коефіцієнт покриття	$OA / ПЗ$	>1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	$(ГК + ПФІ) / ПЗ$	0,1-0,2

Продовження табл.3.3

1	2	3
Власні оборотні активи (ВОА)	$BK - HA$	>0
Частка власних оборотних коштів у покритті запасів, %	$(BOA \times 100) / З$	$>50 \%$
Коефіцієнт забезпечення власними засобами	$(BK - HA) / OA$	$> 0,1$
Коефіцієнт фінансової автономії	BK / B	$> 0,5$
Методика Міністерства фінансів України [30]		
Коефіцієнт покриття	$OA / ПЗ$	>1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$(OA - З) / ПЗ$	$0,6-0,8$
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$(ГК + ПФІ) / ПЗ$	>0
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	$OA - ПЗ$	>0
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	BK / B	$>0,5$
Коефіцієнт забезпеченості власними	$(OA - ПЗ) / OA$	$>0,1$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$(OA - ПЗ) / BK$	>0

Враховуючи те, що обмеження оптимізаційного балансу будемо формулювати відповідно до ліквідності активів, згрупуємо їх у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Агрегування активу балансу в оцінках ліквідності

Назва групи	Склад
A ₁ - найбільш ліквідні активи	Грошові кошти
A ₂ - активи високої ліквідності	Поточна дебіторська заборгованість
A ₃ - активи низької ліквідності	Запаси і витрати
A ₄ - активи, що важко реалізуються	Необоротні активи

Прийmemo в процесі планування такі умовні позначення: Б - валюта балансу, НА - необоротні активи, ОА - оборотні активи, ВМП - витрати

майбутніх періодів, З - запаси, ГК - грошові кошти та їх еквіваленти, ПФІ - поточні фінансові інвестиції, ВК - власний капітал, ЗНВП - забезпечення наступних витрат і платежів, ДЗ - довгострокові зобов'язання, ПЗ - поточні зобов'язання, ДМП - доходи майбутніх періодів

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (абсолютна платоспроможність) нормалізує суму грошових коштів та поточних фінансових вкладень до 1 грн. поточних зобов'язань:

$$0,1 < \frac{AI}{ПЗ} < 0,2 \quad (3.1)$$

Відповідно, якщо виразити поточні зобов'язання через обсяг найбільш ліквідних активів, отримаємо:

$$5AI < ПЗ < 10AI \quad (3.2)$$

Відповідно, з нормативними вимогами Міністерства фінансів України, поточні зобов'язання підприємства, що функціонує в даний час, повинні бути в 5-10 разів більшими, ніж сума, вкладена в поточні фінансові інвестиції та грошові кошти.

Порівнюючи методичні рекомендації Міністерства фінансів України та Міністерства економіки, розрахунок коефіцієнта покриття в них відрізняється величиною майбутніх витрат, які Міністерство економіки рекомендує порівнювати до оборотних активів. Беручи до уваги встановлені алгоритми розрахунку та оцінки коефіцієнта покриття у цих методах, ми визначаємо регулятивні обмеження на суму майбутніх витрат відповідної системи нерівностей:

$$\frac{ВМП}{ПЗ} \leq 0,5 \quad (3.3)$$

де $ВМП$ – витрати майбутніх періодів.

Враховуючи обмеження щодо обсягів поточних зобов'язань, які було описано вище, отримаємо:

$$2,5A1 \leq ВМП \leq 5A1 \quad (3.4)$$

Нормативне обмеження щодо коефіцієнту швидкої ліквідності (проміжної платоспроможності) може бути подано у такому вигляді:

$$0,6 < \frac{A1 + A2}{ПЗ} < 0,8 \quad (3.5)$$

Тобто з врахуванням формули (3.3), може бути отримане наступне співвідношення:

$$0,1 < \frac{A1 + A2}{ПЗ} < 0,3 \quad (3.6)$$

Беручи до уваги граничні межі коефіцієнта абсолютної ліквідності (3.1) та обсягу короткострокових зобов'язань (3.2), наступне обмеження суми дебіторської заборгованості щодо наявних грошових коштів можна отримати шляхом арифметичних перетворень формули (3.6):

$$0 \leq A2 < A1 \quad (3.7)$$

Аналогічним шляхом може бути знайдено граничний діапазон для формування обсягу запасів і витрат:

$$1,2ПЗ \leq A3 \leq 1,4ПЗ \quad (3.8)$$

З врахуванням (3.2) отримаємо, що:

$$6A1 \leq A3 \leq 14A1 \quad (3.9)$$

Узагальнення отриманих оцінок щодо стандартних значень обсягів активів дозволяє зробити висновок, що загальна сума оборотних активів підприємства, враховуючи рівні витрати майбутніх періодів, повинна перевищувати найбільш ліквідні активи за 7 16 разів, тобто:

$$7A1 \leq A1 + A2 + A3 < 16A1 \quad (3.10)$$

Беручи до уваги нерівність (3.4), обсяг оборотних активів, за винятком майбутніх витрат нормально діючого підприємства, повинен становити від 4,5 до 11 обсягів грошових вкладень та поточних фінансових інвестицій:

$$4,5A1 \leq A1 + A2 + A3 - ВМП \leq 11A1 \quad (3.11)$$

Таким чином, беручи до уваги нормативне значення співвідношення власних коштів та нерівності (3.11), можемо отримати мінімальну та максимальну суми чистого оборотного капіталу підприємства, нормованого до розміру абсолютно ліквідних активів:

$$0,45A1 \leq П4 - A4 \leq 1,1A1 \quad (3.12)$$

Це означає, що загальна сума довгострокових та постійних зобов'язань на підприємстві повинна становити від 16,9 до 21,55 обсягів найбільш ліквідних активів.

Ці розрахунки дозволяють визначити нормативні значення частки окремих активів та пасивів у балансі, які повністю відповідають встановленим вимогам до необхідного рівня ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості. (табл. 3.5). З нього видно, що у досліджуваного підприємства в 2019 році сформовано надлишкові обсяги оборотних активів. Їх фактичний рівень в структурі валюти балансу становить 98,79%, що в 2,8 рази перевищує граничний

максимум, при якому підтримка високої ліквідності і поточної платоспроможності підприємства не порушує якість фінансового стану підприємства за іншими напрямками його оцінювання.

Таблиця 3.5

Нормативи структури агрегованого балансу

Показник	За нижньою межею граничних значень		За верхньою межею граничних значень	
	Оцінка в обсягах А ₁	Питома вага в балансі, %	Оцінка в обсягах А ₁	Питома вага в балансі, %
Валюта балансу	21,9А ₁	100,00	31,55А ₁	100,00
Постійні та довгострокові пасиви	16,9А ₁	77,17	21,55А ₁	68,30
З них; Постійні пасиви	16А ₁	73,06	21,55А ₁	68,30
Поточні зобов'язання	5А ₁	22,83	10А ₁	31,70
Необоротні активи	14,9А ₁	68,04	15,55А ₁	49,29
Оборотні активи	4,5А ₁	20,55	11А ₁	34,87
Запаси і витрати	6А ₁	27,40	14А ₁	44,37
З них; Запаси	3,5А ₁	15,98	9А ₁	28,53
Витрати майбутніх періодів	2,5А ₁	11,42	5А ₁	15,85
Поточна дебіторська заборгованість	0	0,00	А ₁	3,17
Грошові кошти та поточні фінансові інвестиції	А ₁	4,57	А ₁	3,17
Власні оборотні активи	0,45А ₁	2,05	1,1А ₁	3,49

При цьому необхідно зауважити, що висока питома вага оборотних активів підприємства забезпечується виключно за рахунок накопичення поточної дебіторської заборгованості, фактичний рівень якої в структурі балансу становить 97%, хоча в ідеалі не повинен перевищувати 3,17%. В свою чергу рівні таких складових оборотних активів, як запаси і витрати; грошові кошти та їх еквіваленти; витрати майбутніх періодів взагалі відсутні в структурі балансу.

Порушення регуляторних пропорцій щодо збільшення короткострокових активів та пасивів балансу призводить до зниження поточної ліквідності та платоспроможності балансу, порушуючи його фінансову стійкість, тобто довгостроковий фінансовий баланс, стабільність розвитку та потенційну платоспроможність. Про це свідчить недосягнення компанією мінімально необхідних значень у структурі валюти балансу для необоротних (власний капітал) та капіталізованих зобов'язань (власний капітал та довгострокові джерела), що відображається в незадовільних показниках його фінансової незалежності та стабільності.

Отже, для забезпечення платоспроможності не лише в короткостроковій, але і в довгостроковій перспективі, правління компанії має вжити заходів для досягнення збалансованого співвідношення ключових активів та зобов'язань, насамперед шляхом зменшення оборотних активів за рахунок зменшення короткострокової дебіторської заборгованості, збільшення власного капіталу шляхом збільшення прибутковості або додаткової емісії акцій.

Плануємо баланс підприємства за критерієм забезпечення поточної та майбутньої платоспроможності. У цьому випадку почнемо з наявного обсягу абсолютно ліквідних активів, оскільки при постійних ринкових умовах та відсутності додаткових позик компанія має обмежені можливості їх збільшення. (табл. 3.6.)

Найбільші диспропорції мають місце в оборотних коштах, його складових, відповідно - оборотних активах, переважно дебіторській заборгованості та короткострокових зобов'язаннях.

Як видно з представлених в таблиці 3.5 розрахунків, підприємство повинно мати грошові кошти в мінімальній кількості у сумі 6,54 тис.грн, щоб повністю задовольняти умову абсолютної ліквідності та платоспроможності. При цьому сформований обсяг постійних активів на 98% нижче оптимально необхідного. Оборотні активи перевищують оптимальний їх обсяг в 2,8 рази. Отже, нарощення необоротних активів можна досягти за рахунок скорочення надлишкових оборотних активів, які становлять 131,93 тис. грн.

Таблиця 3.6

Плановий баланс підприємства

Показники	Плановий баланс, тис. грн		Фактично у 2019 р тис. грн	Відхилення від верхньої межі	
	За нижньою межею граничних значень	За верхньою межею граничних значень		тис. грн.	%
Валюта балансу	206,4	206,4	206,4	0,00	100,0
Постійні та довгострокові пасиви	159,28	140,9712	185,9	44,93	131,9
З них: Постійні пасиви	150,80	140,97	185,9	44,93	131,9
Поточні зобов'язання	47,12	65,43	20,5	-44,93	31,3
Необоротні активи	140,43	101,73	2,5	-99,23	2,5
Оборотні активи	42,42	71,97	203,9	131,93	283,3
Запаси і витрати	56,55	91,58	0	-91,58	0,0
З них; Запаси	32,98	58,89	0	-58,89	0,0
Витрати майбутніх періодів	23,57	32,71	0	-32,71	0,0
Поточна дебіторська заборгованість	0,00	6,54	200,7	194,16	3067,5
Грошові кошти та поточні фінансові інвестиції	9,43	6,54	0,5	-6,04	7,6

Підприємство з метою нарощування виручки від реалізації може здійснювати оптову торгівлю та сформувати запаси у вигляді товарів з подальшим їх перепродажем у сумі від 32,98 тис. грн. до 58,89 тис. грн.

Зауважимо, що зменшувати оборотні активи можна лише в межах, необхідних для досягнення оптимальної величини робочого капіталу з врахуванням обсягів поточної заборгованості, які на 44,93 тис. грн. або 69%

менше оптимального для підприємства з даною величиною абсолютних активів значення.

Враховуючи, що заплановані суми балансу платоспроможності компанії знаходяться в межах допустимих значень частки окремих активів та зобов'язань, нормально мати позитивне чи нульове відхилення від нижньої межі з нульовим або негативним відхиленням від верхньої межі, що не перевищує різниці між верхньою та нижньою межами.

Висновок по розділу 3

Третя частина роботи присвячена розробці напрямків поліпшення фінансового стану підприємства. Таким чином, представлені результати обґрунтовують висновки про позитивні, допустимі та негативні тенденції в структурі балансу лише шляхом оцінки існуючих структурних змін та відхилень від меж питомої ваги. Крім того, на основі типової структури балансу компанії можна встановити нормативні порогові значення показників фінансового стану здоров'я, розраховані на основі даних балансу, згідно з якими вони відсутні в офіційно затверджених методах .

Підтримуючи структуру сукупного балансу в межах представлених стандартів, керівництво може бути впевненим, що компанія, базуючись на результатах зовнішнього аналізу, проведеного партнерами та підрядниками, є ліквідною, платоспроможною та фінансово стабільною. Перевищення цих нормативних значень питомої ваги у валюті балансу будь-якого активу чи зобов'язання супроводжуватиметься погіршенням якості фінансового стану принаймні в одній із цих сфер його оцінки.

Після підготовки прогнозу балансу його структура змінилася як щодо активів, так і пасивів.

Таким чином, наведені вище методи розрахунку допустимих величин оборотного капіталу дозволяють оптимізувати його розмір з метою забезпечення платоспроможності підприємств у короткостроковій та довгостроковій

перспективі. Можна зробити висновок про доцільність запропонованих дій, які позитивно вплинули на фінансову діяльність підприємства

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку світової економіки, що супроводжується загостренням світових фінансових криз, успіх функціонування підприємств значною мірою залежить від їх фінансового стану. Вони можуть зберегти свої позиції на ринку лише тоді, коли використовують фінансове планування, спрямоване на формування позитивних очікувань підрядників щодо можливості виконання своїх фінансових зобов'язань. Важливими елементами такого планування є підтримання належного рівня ліквідності компанії, підтримка та підвищення ефективності, забезпечення стабільності надходження грошових коштів та їх збалансування із сумою витрат, необхідних для нормального функціонування компанії своєчасною та повною оплатою відповідальності.

У першій частині роботи проведено систематичне вивчення сутності фінансового стану підприємства, його взаємозв'язку з іншими особливостями підприємства, ролі та значення стабільної платоспроможності у забезпеченні належного функціонування суб'єктів господарювання в довгостроковій перспективі. Представлений загальний огляд підходів до методології аналізу корпоративного фінансового планування, також розглядаються та узагальнюються теоретичні підходи до планування фінансового стану компанії, засновані на застосуванні принципів системності та складності, що дозволяють формувати цілісну політику фінансового управління.

У другій частині роботи - всебічний аналіз фінансового стану. Аналіз дозволяє припустити, що у компанії відсутні фінансові проблеми, пов'язані з раціональною політикою створення та використання капіталу, що виявляється високої фінансової незалежності компанії, задовільною структурою фінансування та відсутністю дисбалансу з точки зору строкових зобов'язань. Але негативним є збільшення обсягу оборотних активів, головним чином за рахунок збільшення дебіторської заборгованості. Цей фактор негативно впливає на поточну та майбутню платоспроможність компанії.

Екстраполятивне прогнозування можливих значень показників показує,

що при збереженні загальних умов роботи компанії та основних припущень фінансової політики управління її активами та пасивами, очікуваний чистий прибуток у 2020 р. може зрости в 1,5 рази та скласти 146,7 тис. грн., чистий дохід від реалізації - на 15% до 665,9 тис. грн. При цьому загальна балансова вартість майна підприємства збільшиться до 329 тис. грн

Також в роботі був спланований баланс, при якому підприємство повинно мати грошові кошти в мінімальній кількості у сумі 6,54 тис. грн, щоб повністю задовольняти умову абсолютної ліквідності та платоспроможності. Підприємство з метою нарощування виручки від реалізації може здійснювати оптову торгівлю та сформувати запаси у вигляді товарів з подальшим їх перепродажем у сумі від 32,98 тис. грн. до 58,89 тис. грн.

Зауважимо, що зменшувати оборотні активи можна лише в межах, необхідних для досягнення оптимальної величини робочого капіталу з врахуванням обсягів поточної заборгованості, які на 44,93 тис. грн. або 69% менше оптимального для підприємства з даною величиною абсолютних активів значення.

Таким чином, можна зробити висновок про доцільність запропонованих заходів планування, які позитивно вплинули на фінансову діяльність підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрютіна, М. С. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства [Текст] : учебно-практичне посібник / Абрютіна, М. С., Грачев А. В. - 3-е изд., перераб. и доп. - М. : изд-во «Дело и Сервис», 2001. - 272 с.
2. Абрютіна, М. С. Оцінка фінансової стійкості і платієспроможності російських компаній [Текст] / М. С. Абрютіна // Фінансовий менеджмент. - 2016. - № 6. - С. 28-35.
3. Бланк, Ігорь Александрович. Фінансовий менеджмент [Текст] : учебний курс / И. А. Бланк. - Изд. 2-е перераб. и доп. - К. : Ника-Центр : Зльга, 2006. - 656 с.
4. Ванієва, А. Р. Оцінка ліквідності і платієспроможності підприємства [Текст] / А. Р. Ванієва // Формування ринкових відносин в Україні. -2016. - № 8. - С. 52-62.
5. Галенко, О. М. Аналіз показників ліквідності та платієспроможності на підприємствах-банкрутах [Текст] / О. М. Галенко, Г. В. Булкот // Формування ринкових відносин в Україні. - 2017. - № 6. - С. 47-53
6. Гончаров, А. И. Восстановление платієспроможності підприємства: модель оздоровлення фінансов [Текст] / А. И. Гончаров // Фінанси. -2014. - № 8. - С. 68-70.
7. Грачев, А. В. Оцінка платієспроможності підприємства за період [Текст] / А. В. Грачев // Фінансовий менеджмент. - 2012. - № 6. - С. 58-73.
8. Дєєва, Надія Миколаївна. Фінансовий аналіз [Текст] : навчальний посібник / Н. М. Дєєва, О. І. Дедіков ; Мін-во освіти і науки України, Дніпропетровська держ. фінансова академія. - К. : ЦУЛ, 2007. - 328 с.
9. Економічний аналіз [Текст] : навчальний посібник / Мін-во освіти і науки України, КНЕУ ; ред. М. Г. Чумаченко. - 2-е вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2003. - 556 с. –
10. Журавльова, Ю. Методичні аспекти оцінки платієспроможності підприємств в сучасних умовах господарювання [Текст] / Ю. Журавльова //

Ринок цінних паперів. Вісник Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. - 2015. - № 3. - С. 33-41.

11. Кириченко, О. Фінансовий менеджмент на підприємствах України: принципи забезпечення позитивної динаміки [Текст] / О. Кириченко, К. Ваганов // Банківська справа. - 2017. - № 5. - С. 3-18.

12. Кистерева, Е. В. Анализ финансовъх коэффициентов - способ восприятия и оптимизации баланса [Текст] / Е. В. Кистерева // Финансовый менеджмент. - 2008. - № 5. - С. 3 - 15.

13. Ковалев, Анатолий Иванович. Анализ финансового состояния предприятия [Текст] : монография / А. И. Ковалев, В. П. Привалов. -2-е изд., перераб. и доп. - М. : Центр зкономики и маркетинга, 1997. -192 с. –

14. Ковалев, Валерий Викторович. Введение в финансовый менеджмент [Текст] / В. В. Ковалев. - М. : Финансь и статистика, 2001. - 768 с. –

15. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства [Текст] / Т. Д. Костенко - К. - 2005. - 400 с.

16. Крамаренко, Галина Олександрівна. Фінансовий аналіз і планування [Текст] : навчальний посібник / Г. О. Крамаренко ; Дніпропетровський ун-т економіки та права. - К. : ЦНЛ, 2003. - 224 с.

17. Крамаренко, Галина Олександрівна. Фінансовий менеджмент [Текст] : підручник / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна ; Дніпропетровський ун-т економіки та права. - К. : ЦНЛ, 2006. - 520 с.

18. Крейнина, М. Н. Финансовое состояние предприятия. Методь оценки [Текст] / М. Н. Крейнина. - М. : ДИС, 1997. - 224 с. .

19. Кузнецова, Л. Г. Платежеспособность и ликвидность: уточнение понятий [Текст] / Л. Г. Кузнецова, Н. В. Кутузова // Деньги и кредит. -2017. - № 8. - С. 26-30.

20. Лагун, М. І. Методичні аспекти аналізу платоспроможності підприємства [Текст] / М. І. Лагун // Формування ринкових відносин в Україні. - 2016. - № 2. - С. 53-58.

21. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських

підприємств [Текст] : навчальний посібник / Л. А. Лахтіонова, Київський національний економічний університет - К. : КНЕУ. - 2004. - 368 с.

22. Лігоненко, Лариса Олександрівна. Управління грошовими коштами торговельного підприємства [Текст] : навчальний посібник / Л. О. Лігоненко, Г. В. Ковальчук ; Мін-во освіти і науки України, Київський держ. торговельно-економ. ун-т. - К. : КДТЕУ, 1998. -156 с.

23. Лобанова, Е. Н. Финансовый менеджер [Текст] : учебное издание / Е. Н. Лобанова, М. А. Лимитовский ; Академия н/х при Правительстве РФ, Школа финансового менеджмента. - М. : ДеКА, 2000. - 400 с..

24. Марцин, В. С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість -основні складові оцінки фінансового стану підприємства [Текст] / В. С. Марцин // Економіка. Фінанси. Право. - 2008. - № 7. - С. 26-30.

25. Мних, Євген Володимирович. Економічний аналіз [Текст] : підручник / Є. В. Мних ; Мін-во освіти і науки України. - Вид. 2-ге, перероб. та доп. - К. : ЦНЛ, 2005. - 472 с.

26. Павлова, Л. Н. Финансовый менеджмент. Управление денежным оборотом предприятия [Текст] : учебник / Л. Н. Павлова. - М. : Банки и биржи : ЮНИТИ, 1995. - 400 с.

27. Подольська, Валентина Олексіївна. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / В. О. Подольська, О. В. Яріш ; Мін-во інформатизації України, Полтавський ун-т споживчої кооперації України. - К. : ЦНЛ, 2007. - 488 с.

28. Про затвердження методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки : наказ Міністерства економіки України від 14.02.2006 р. № 170 [Електронний ресурс] / Законодавство України. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0332-06> - 29.08.2009. - Назва з екрану.

29. Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства : наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. від №14 [Електронний ресурс] / Правові

системи НАУ. - Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0014665-06> - 29.08.2009. - Назва з екрану.

30. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації : наказ Міністерства фінансів України, ФДМУ від 26.01.2001р. №49/121 [Зелектронний ресурс] / Законодавство України. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0121-01> -29.08.2009. - Назва з екрану.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Дельта-5"		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	М. КРИВИЙ РІГ		за ЄДРПОУ	2019	02	28
Організаційно-правова форма господарювання	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ		за КОАТУУ	19319827		
Вид економічної діяльності	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна		за КОПФГ	1211000000		
Середня кількість працівників, осіб	2		за КВЕД	240		
Одиниця виміру:	тис. грн з одним десятковим знаком			68.20		
Адреса, телефон	ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., М. КРИВИЙ РІГ, ВУЛ. КАХОВСЬКА, БУД. 49		4042139			

I. Баланс на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	2.8	2.6
первісна вартість	1011	208.8	208.8
знос	1012	(206.0)	(206.2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2.8	2.6
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1.6	1.5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	48.0	110.1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	0.1	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	49.7	111.6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	52.5	114.2

Продовження додатку А

066 803 35 14. Ор. № 2-В Кредитора

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	13.6	13.6
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15.6	75.9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	29.2	89.5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	7.2	7.8
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	5.3	6.1
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	10.8	10.8
Усього за розділом III	1695	23.3	24.7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	52.5	114.2

2. Звіт про фінансові результати
за **Рік 2018**

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	514.1	298.8
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	514.1	298.8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(361.6)	(270.3)
Інші операційні витрати	2180	(92.2)	(87.4)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(453.8)	(357.7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	60.3	-58.9
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	-	-

Керівник

(підпис)

І. Ю. Мохнін

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Л. С. Кудіна

(ініціали, прізвище)

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)		
		2020	02	11
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Дельта-5"	за ЄДРПОУ 19319827		
Територія	М. КРИВИЙ РІГ	за КОАТУУ 1211000000		
Організаційно-правова форма господарювання	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	за КОПФГ 240		
Вид економічної діяльності	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	за КВЕД 68.20		
Середня кількість працівників, осіб	2			
Одиниця виміру:	тис. грн з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон	ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., М. КРИВИЙ РІГ, ВУЛ. КАХОВСЬКА, БУД. 49	4042139		

1. Баланс на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	2.6	2.5
первісна вартість	1011	208.8	208.8
знос	1012	(206.2)	(206.3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2.6	2.5
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1.5	2.7
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	110.1	200.7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	0.5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	111.6	203.9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	114.2	206.4

Продовження додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	13.6	13.6
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	75.9	172.3
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	89.5	185.9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	7.8	7.9
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	6.1	1.8
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	10.8	10.8
Усього за розділом III	1695	24.7	20.5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	114.2	206.4

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2019 р.				
		Форма N 2-м	Код за КУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	574.9	514.1	
Інші операційні доходи	2120	-	-	
Інші доходи	2240	-	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	574.9	514.1	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(377.8)	(361.6)	
Інші операційні витрати	2180	(100.7)	(92.2)	
Інші витрати	2270	(-)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(478.5)	(453.8)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	96.4	60.3	
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	96.4	60.3	

Керівник

І. Ю. Мохнін

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Л. С. Кудіна

(підпис)

(ініціали, прізвище)

В.о. ректору НТУ «ДП»
акад. НАН України
проф. Півняку Г.Г.

ЛИСТ – ЗАМОВЛЕННЯ

Просимо Вас доручити студенту групи 072-17-1 фінансово-економічного факультету Навчально-наукового Інституту економіки НТУ «Дніпровська політехніка» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Носаль Ользі Володимирівні виконати кваліфікаційну роботу бакалавра на тему «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5»)».

Тема роботи є актуальною для даного підприємства, тому що завдання, поставлені в роботі, вирішують реальні проблеми підприємства і можуть бути використані з метою підвищення результативності та ефективності його діяльності.

Фінансово-економічна інформація, передана для виконання кваліфікаційної роботи, підпадає під дію «Положення про комерційну таємницю» та не підлягає оприлюдненню.

Директор
(посада)

Мохнін І.Ю.
(ПІБ)

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу студентки Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Навчально-наукового Інституту економіки Фінансово-економічного факультету за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на тему «Планування заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства (на прикладі ТОВ «Дельта-5»)».

Носаль Ольги Володимирівни

Кваліфікаційна робота присвячена актуальному питанню, оскільки планування розвитку підприємства, вибір найефективнішого його шляху набуває важливого значення в умовах економічної кризи. Тому дослідження методичних засад до фінансового планування діяльності підприємства має для нього особливе значення.

В дипломній роботі, на основі існуючих методичних підходів до планування діяльності підприємства, проаналізований його фінансовий стан та визначені шляхи розвитку.

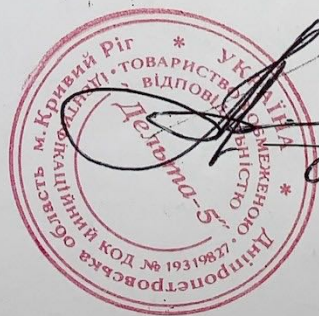
Відповідно до результатів аналізу фінансового стану ТОВ «ТОВ «Дельта-5» в роботі були розраховані можливі варіанти розвитку підприємства за допомогою різних підходів до фінансового планування діяльності підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні та практичні положення роботи, сформульовані висновки та пропозиції, розроблені рекомендації можуть бути використані в роботі підприємства при плануванні діяльності на короткострокову перспективу. Недоліки та зауваження - немає.

Зміст та структура роботи відповідає отриманому завданню та вимогам до дипломних робіт бакалавра. Робота виконана самостійно, з використанням літературних джерел, законодавчої і нормативної бази.

Рекомендовано присвоєння Носаль Ользі Володимирівні ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» з оцінкою «відмінно».

Директор
(посада)

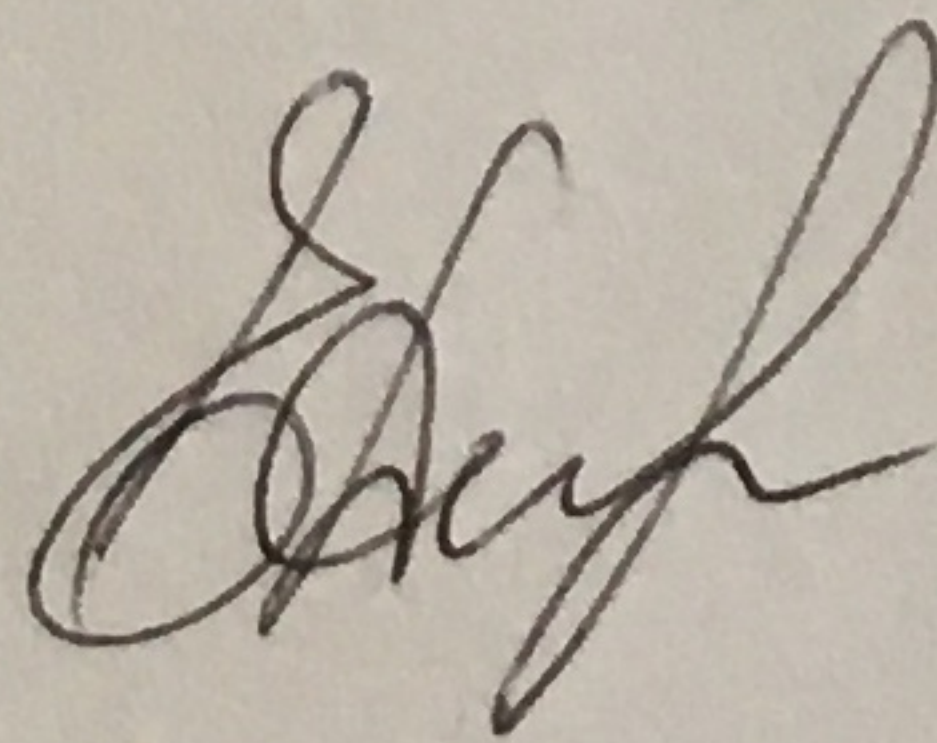
Мохнін І.Ю.
(ПІБ)

ВІДЗИВ

на кваліфікаційну роботу студентки групи 072-17-1 Носаль Ольги Володимирівни «ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ПОЛІПШЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ДЕЛЬТА-5»)», яка представлена для присвоєння ступеня «бакалавр» кваліфікації «бакалавр фінансів, банківської справи та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1. **Мета дипломної роботи** — полягає у розробці фінансового плану підприємства на основі узагальнення підходів до планування.
2. **Обрана тема актуальна** у зв'язку з тим, що без фінансового планування не можливо досягти рівня управління економікою, який забезпечить підприємству підвищення ефективності, успіх на ринку, розширення матеріальної бази, успішне вирішення соціальних питань і матеріального стимулювання працівників.
3. **Тема кваліфікаційної роботи бакалавру** безпосередньо пов'язана з об'єктом діяльності бакалавра спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» планування діяльності підприємства.
4. **Задачі кваліфікаційної роботи** містять елементи аналізу, що відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра.
5. **Автором використані** теоретико-методичні підходи щодо фінансового планування.
6. **Робота з керівником роботи та інновації запропонованих рішень.** Студентка Носаль О.В. відвідувала консультації, та прислухаючись до порад керівника виконувала роботу самостійно. **Кваліфікаційна робота** містить обґрунтування планових показників діяльності підприємства.
7. **Самостійність при виконанні та оформленні результатів досліджень.** Ступінь самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи ст. Носаль О.В. висока.
8. **Виконання презентації.** Презентація віддзеркалює основні положення кваліфікаційної роботи.
9. **Дотримання стандартів.** Оформлення пояснювальної записки виконано в основному у відповідності зі стандартами ЄСКД.
10. **Робота Носаль О.В. отримала позитивну оцінку зовнішнього рецензента.**
Таким чином констатуємо, що кваліфікаційна робота Носаль О.В. рекомендується до захисту з оцінкою 90 балів.

Науковий керівник
кваліфікаційної роботи бакалавра
к.е.н., доцент.

О.Ю. Доценко